ЗЕЛС | BNJVL

ГЛАСИЛО | GAZETË

Декември / Dhjetor 2013

ГЛАСИЛО

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

GAZETË

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

Почитувани,

За ЗЕЛС и за локалните власти, декември претставуваше уште еден месец од годината, исполнет со интензивни активности и настани. Делегатите на Генералното собрание на ЗЕЛС ја одржаа втората седница, на која се обрати и министерот за локална самоуправа Тахир Хани, а на почетокот на седницата присуствуваше и вицепремиерот и министер за финансии Зоран Ставрески. Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски ги истакна предизвиците за следниот период меѓу кои поистакнати се обезбедувањето на поголема финансиска независност на општините, поголемо искористување на средствата од ИПА фондовите, градење на ефикасна општинска администрација и создавање на „е- општини". Заедничкиот консултативен комитет (ЗКК) помеѓу Република Македонија и Комитетот на региони на Европската унија, во декември, ја одржа својата деветта седница, во Брисел. На состанокот се дискутираше за напредокот на Република Македонија во процесот на пристапувањето кон ЕУ и за можностите за поголема вклучување на локалните власти во искористувањето на претпристапните фондови на Унијата.

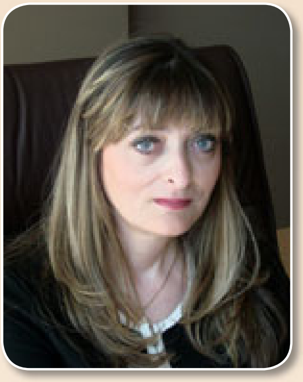

„Децентрализацијата и локалниот развој во перспектива на идното членство на ЕУ" беше темата на првата Конференција организирана од МЛС и ЗЕЛС, а со поддршка на Канцеларијата на УНДП во земјава. Пред присутните градоначалници, претставниците од невладиниот сектор и други институции, говореа министерот за локална самоуправа, Тахир Хани, в.д. постојаниот претставник на УНДП, Алесандро Фракасети и заменикот амбасадор на Делегацијата на Европската Унија во нашата земја, Робин Лидел. Претседателот на ЗЕЛС, Трајановски рече дека во изминативе, повеќе од осум години, процесот на децентрализацијата во земјава се развива интензивно и дека голема заслуга за сето тоа, неминовно има ЗЕЛС. На оваа седница беа пренесени и клучните наоди и препораки од Извештајот за спроведување на процесот на децентрализација. Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините на својата седница донесени препораки за дополнително разгледување на предлог –уредбите за блок дотациите за образование и беше констатирано дека блок дотациите во основното и средно образование не се доволни поради што се продлабочува кризата на општините, особено за исплаќање на трошоците за затоплувањето на училиштата и превозот на учениците. МОН и ЗЕЛС, со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје, организираа работна сесија на која одговорните лица за образование од единиците на локалната власт, беа запознаени со чекорите на владината стратегија за интегрирано образование а, беше презентиран и Планот за мерење на постигнувањата во оваа област, во кој улогата на локалната власт, претставува важен синџир во проток на информации од оваа област. На четири форумски сесии, ЗЕЛС и Институтот за развој на заедницата, ги презентираа резултатите од истражувањето за „Примена на начелото за соодветна и правична застапеност: перцепција на граѓаните" реализирано во рамките на проектот „БОНА МЕНТЕ". ЗЕЛС тренинг центарот реализира активности и во текот на овој месец, меѓу кои беа обуките за општинската администрација, од одделенијата за Информатичка технологија, како и обуки за новите софтверски надополнувања во постапката за градежно земјиште, во согласност со измените во Законот за градежното земјиште, кои стапуваат во сила од 1 јануари 2014 година .

Следната година, во согласност со Планот на активности на ЗЕЛС за 2014 година, усвоен од страна на Генералното собрание на ЗЕЛС, предвидена е реализација на значајни проекти, обуки, разновидна поддршка за општините, што всушност укажува на уште една година исполнета со голем број активности, но и нови предизвици за локалната власт.

Во тој контекст, Ви посакувам Среќна и успешна 2014 година, исполнета со нови победи на професионален и приватен план и како и досега, единствени, преку ЗЕЛС заеднички да реализираме големи успеси и да овозможиме уште поголем напредок на процесот на децентрализацијата во земјава.

Со почит,

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Të nderuar,

Për BNJVL-në edhe për autoritetet lokale, muaji dhjetor përfaqësonte edhe një muaj vjetor, i mbushur me aktivitete dhe ngjarje intenzive. Delegatët e Kuvendit Gjeneral të BNJVL-së mbajtën seancën e dytë, në të cilën mbajti fjalim edhe Ministri i vetëqeverisjes lokale Tahir Hani, kurse në fillimin e seancës morri pjesë edhe Zëvendësministri dhe Minister i financave Zoran Stavreski. Kryetari i BNJVL-së, Koce Trajanovski i theksoi sfidat për periudhën që vjen, mes cilave më të potencuara janë sigurimi i pavarësisë më të madhe financiare të komunave, shfrytëzimi më i madh i mjeteve nga IPA Fondet, ndërtimi i administratës komunale efikase dhe krijimi i ,'e-komunave". Komiteti i Përbashkët Konsultativ (KPK) ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Komitetit të Rajoneve të Bashkimit Evropian, në muajin dhjetor mbajti seancën e tij të nëntë, në Bruksel. Në takim u diskutua për avancimin e Republikës së Maqedonisë në procesin e para-aderimit drejt BE-së, si edhe për mundësitë për përfshirje më të madhe të autoriteteve lokale në shfrytëzimin e fondeve para-aderuese të Bashkimit.

„Decentralizimi dhe zhvillimi lokal në perspektivë të anëtarësimit të ardhshëm në BE" ishte tema e Konferencës së parë, e organizuar nga MVQ-ja dhe BNJVL-ja, me përkrahjen e Zyrës së UNDP-së në vend. Para kryetarëve të pranishëm, përfaqësuesve të sektorit joqeveritar dhe institucioneve të tjera, mbajtën fjalim Ministri i vetëqeverisjes lokale, Tahir Hani, përfaqësuesi i përhershëm i UNDP-së, Aleksandro Frakaseti dhe Zëvedësambasadori i Delegacionit të Bashkimit Evropian në vendin tonë, Robin Lidell. Kretari i BNJVL-së, Trajanovski theksoi se në më shumë se tetë vitet e kaluara, procesi i decentralizimit në vend zhvillohet në mënyrë intenzive dhe merita më e madhe i takon BNJVL-së. Në këtë seancë u prezantuan hulumtimet dhe rekomadimet kyçe nga Raporti për zbatimin e procesit të decentralizimit. Komisioni për ndjekjen e zhvillimit të sistemit të financimit të komunave, në seancën e tij, solli rekomadime për shqyrtim plotësues të Propozim-Rregulloreve për blok dotacionet në arsim dhe u konstatua se blok dotacionet në arsimin fillor dhe të mesëm nuk janë të mjaftueshme dhe si rrjedhojë thellohet kriza në komuna, sidomos për pagimin e shpenzimeve për ngrohjen e shkollave dhe transportin e nxënësve. MASH-i dhe BNJVL-ja, me përkrahjen e Misionit të OBSE-s në Shkup, organizuan seancë punuese, në të cilën personat përgjegjës për arsim në njësitë e vetëqeverisjes lokale, u njohën me hapat e strategjisë qeveritare për arsim të integruar dhe njëkohësisht u prezantua Plani për matjen e arritjeve në këtë fushë, në të cilin roli i autoriteteve lokale përfaqëson zinxhir të rëndësishëm në rrjedhën e informacioneve nga kjo fushë.

Në katër seanca të forumit, BNJVL-ja dhe Instituti për zhvillimin e bashkësisë, i prezantuan rezultatet nga hulumtimi ,'Zbatimi i parimit të përfaqësimit të drejtë dhe adekuat: percepimi i qytetarëve", i realizuar në kuadër të projektit ,'BONA MENTE". Qendra e Trajnimeve e BNJVL-së realizoi aktivitete edhe gjatë këtij muaji, mes cilave janë dhe trajnimet për administratën komunale, nga departamentet për Teknologji informatike, si edhe trajnime për plotësimet e reja softuerike në procedurën për tokë ndërtimore, në pajtim me ndryshimet e Ligjit për tokë ndërtimore, të cilat do të futen në fuqi nga 1 janari i vitit 2014.

Për vitin e ardhshëm, në pajtim me Planin e Aktiviteteve të BNJVl-së për vitin 2014, i miratuar nga Kuvendi Gjeneral i BNJVL-së, parashikohet realizimi i projekteve, trajnimeve të rëndësishme dhe përkrahje e shumëllojshme për komunat, që faktikisht përfaqëson edhe një vit i mbushur me numër të madh aktivitetesh, por edhe sfida për pushtetin lokal.

Në këtë kontekst, Ju uroj një vit të mbarë dhe të suksesshëm, plot me fitore të reja si në planin privat ashtu edhe në atë profesional dhe si deri më tani, vetëm, nëpërmjet BNJVL-së së bashku të arrijmë suksese të mëdhaja dhe të mundësojmë avancim më të madh të sistemit të decentralizimit në vend.

Me nderime,

Dushica Perishiq
Drejtor Ekzekutiv i BNJVL-së

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0) 2 30 99 033 / факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п. фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС - Душица Перишиќ
Заменик извршен директор на ЗЕЛС - Ардита Дема - Мехмети
Уреднички колегиум - Весна Арсовска - Динковска, Виктор Арнаудоски
Дизајн, подготовка за печатење и печатење - Европа 92
Лекторира - Момент мал; Превод - Висар Полику и Валентина Трајко

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
rruga. Kopenhagenska nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së - Dushica Perishiq
Zëvendës drejtor ekzekutiv - Ardita Dema - Mehmeti
Bordi redaktues - Vesna Arsovska - Dinkovska, Viktor Arnaudoski
Dizajnim, përgatitje për shtyp dhe shtypje - Evropa 92
Lektoron – Moment mall; Përkthim – Visar Poliku dhe Valentina Trajko

ОПШТИНИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА СО БРОЈНИ ПРЕДИЗВИЦИ ПРИ ИСКОРИСТУВАЊЕТО НА ИПА ФОНДОВИТЕ

KOMUNAT NË MAQEDONI ME SFIDA TË NUMËRTA GJATË SHFRYTËZIMIT TË IPA FONDEVE

Заедничкиот консултативен комитет (ЗКК) помеѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската унија, ја одржа својата деветта седница, на 3 декември, 2013 година, во Брисел. На состанокот учествуваа претставници од ЗЕЛС, номинирани во ова тело, кои заедно со своите колеги од Комитетот на регионите дискутираа за напредокот на Република Македонија во процесот на пристапувањето кон ЕУ и за искористувањето на претпристапните фондови на Унијата, при што беа споделени искуствата на локалните власти од нашата земја и од земјите- членки на ова европско семејство.

Состанокот го отвори ко-претседавачот на Комитетот од македонска страна, Ивица Коневски, градоначалник на општина Аеродром, кој ја истакна големата улога на овој Заеднички комитет во градењето на демократски принципи и европски стандарди во локалната власт во Република Македонија. –„ Република Македонија веќе петти пат, добива позитивен извештај од Европската комисија за напредокот на нашата држава во однос на интегрирањето во европското семејство. Ние, едноставно се сметаме за дел од Европа, бидејќи територијално, со векови и милениуми сме тука, на ова парче европски континент. Но, иста така и веруваме во Европската унија, во нејзините институции, и сакаме да ја градиме нашата заедничка иднина. Високиот процент на доверба и желбата кај нашите граѓани да бидат дел од Унијата го потврдуваат тоа, затоа ни се потребни добри пријатели, кои ќе ни помогнат на нашиот пат кон европското семејство", рече Коневски, додавајќи дека добрите искуства кои се споделуваат на овие состаноци придонесуваат за развој на процесот на децентрализација во нашата земја.

Komiteti i Përbashkët Konsultativ (KPK) ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Komitetit të Rajoneve të Bashkimit Evropian mbajti seancën e nëntë, më datë 3 dhjetor të vitit 2013 në Bruksel. Në takim morrën pjesë përfaqësues nga BNJVL-ja, të nominuar në këtë trup, të cilët bashkë me kolegët e tyre nga Komiteti i Rajoneve diskutuan për përparimin e Republikës së Maqedonisë në procesin e para-aderimit drejt BE-së edhe për shfrytëzimin e fondeve para-aderuese të BE-së, me ç'rast u shfaqën përvojat e autoriteteve lokale të vendit tonë dhe të vendeve anëtare të kësaj familjeje evropiane .

Takimi u hap nga bashkë-kryesuesi i Komitetit nga ana maqedonase, Ivica Konevski, Kryetar i Komunës së Aerodromit, i cili theksoi rëndësinë e madhe të këtij Komiteti të përbashkët në ndërtimin e parimeve demokratike dhe standardeve evropiane në pushtetin lokal në Republikën e Maqedonisë. - „Republika e Maqedonisë, tashmë për herë të pestë fiton raport pozitiv nga ana e Komisionit Evropian për përparimin e shtetit tonë në lidhje me integrimin në familjen evropiane. Ne thjesht konsiderohemi si pjesë e Evropës sepse nga ana territoriale, me shekuj dhe mijëvjeçarë jemi këtu, në këtë pjesë të kontinetit evropian. Por gjithashtu dhe besojmë në Bashkimin Evropian, në institucionet e tij dhe dëshirojmë t'a ndërtojmë të ardhmen tonë të përbashkët. Përqindja e madhe e besimit dhe dëshirës te qytetarët tanë, që të bëhen pjesë e BE-së e vërteton këtë prandaj për këtë qëllim kemi nevojë për miq të mirë, të cilët do na ndihmojnë në rrugën tonë drejt familjes evropiane" tha Konevski, duke shtuar se përvojat e mira të cilat shkëmbehen në këto takime kontribojnë në zhvillimin e procesit të decentralizimit në vendin tonë.

Градоначалникот на Канур (Франција) и ко-претседавач на ЗКК од ЕУ, Жак Бланк, го потенцираше вклучувањето на Комитетот на регионите во набљудувачката мисија организирана од Советот на Европа, во текот на последните локални избори, во пролетта, 2013 година. Драган Тилев, претставник на Македонската мисија во ЕУ, говореше за преземените чекори од страна на Република Македонија, со цел исполнување на поставените стандарди и препораки за добивање на полноправно членство на земјата во ЕУ. -„ Иако голема енергија, ресурси и лобирање е насочено кон ова прашање, сепак Македонија не е дел ниту на Медитеранскиот, ниту на Дунавскиот регион, поради блокадата од страна на јужниот сосед. Последните обиди се насочени кон вклучување на земјата во Јадранско-Јонската група на држави, иако и овде се чувствува голем отпор", истакна Тилев, додавајќи дека на овој начин нашата земја останува отсечена и во проектите кои се планираат од страна на ЕК, конкретно за развој на посочените региони, а во кои нашата држава, географски може да припадне. Своето обраќање Тилев го заокружи со заклучокот дека ни е потребна поддршка за реализирање на оваа приоритетна заложба на земјата за приклучување во оваа регионална група.

На средбата, присуствуваше и Биљана Цветановска - Гугоска, државен секретар на Министерство за локална самоуправа, која го потенцираше напредокот на нашата земја, што се рефлектира и во процесот на децентрализацијата на власта и укажа на мерките за локална самоуправа на Владата на РМ за поефикасна апсорпција на средствата од ИПА програмата за прекугранична соработка, како и за поправедна рас-

пределба на средствата за рамномерен регионален развој. Таа истакна дека МЛС е посветено на постигнувањето на целта за ефикасна локална самоуправа и презема мерки за консултирање на сите инволвирани чинители, при што во периодот од октомври до ноември оваа година организирало четири тематски тркалезни маси, со 150 учесници од 51 национална институција. – „На тркалезните маси за улогата на локалната власт во спроведувањето на стратешките цели на Владата на Република Македонија дебатираа членовите на работната група за децентрализација, претставници од 13 комисии во ЗЕЛС, невладини организации и експерти. Од одржаните средби се подготвени информации со препораки кои ќе бидат презентирани на Годишната конференција за развојот на локалната самоуправа", истакна Цветановска -Гуговска.

Градоначалникот на општина Ресен, Ѓоко Стрезовски, говореше за достигнувањата на Република Македонија во ЕУ интегративниот процес, и конкретно за Извештајот на ЕК за напредокот на нашата држава. Исто така тој го истак-

Kryetari i Kanurit (Francë) dhe bashkë-kryesues i KPK-së nga BE-ja, Zhak Blank, e theksoi përfshirjen e Komitetit të Rajoneve në misionin mbikëqyrës të organizuar nga ana e Këshillit të Evropës, gjatë zgjedhjeve lokale të fundit, në pranverën e vitit 2013. Dragan Tilev, përfaqësuesi i misionit maqedonas në BE diskutoi për hapat e ndërmarra nga ana e Republikës së Maqedonisë me qëllim që t'i përmbushë standardet e caktuara dhe rekomandimet për fitimin e anëtarësisë së plotë të vendit në BE. -„Edhe pse kësaj çështjeje i është kushtuar shumë energji, resurse dhe lobim, prapë së prapë Maqedonia nuk është pjesë as e Rajonit të Mesdheut as atij të Dunabit, për shkak të bllokimit nga ana e fqinjit jugor. Përpjekjet e fundit i dedikohen përfshirjes së vendit në grupin e shteteve Jono-Adriatike edhe pse këtu ndihet rezistencë e madhe" theksoi Tilev, duke shtuar se në këtë mënyrë vendi jonë mbetet i përjashtuar edhe nga projektet e planifikuara nga ana e KE-së konkretisht për zhvillimin e rajoneve të theksuara, në të cilat shteti ynë mund të përkasë gjeografikisht. Fjalimin e vetë Tilev e përmbylli me konkluzionin se nuk na duhet përkrahje për realizimin e këtij përkushtimi parësor të vendit për përfshirjen në këtë grup rajonal.

Në këtë takim morri pjesë edhe Biljana Cvetanovska-Gugoska, sekretare shtetërore e Ministrisë së Vetëqeverisjes Lokale, e cila e theksoi përmirësimin e vendit tonë, që pasqyrohet edhe në procesin e decentralizimit të pushtetit dhe njëkohësisht i potencoi masat e Qeverisë së RM-së për vetëqeverisje lokale për thithjen më efikase të mjeteve nga IPA Programi për bashkëpunim ndërkufitar, si edhe për shpërndarje më të drejtë të mjeteve për zhvillim rajonal të barabartë. Ajo theksoi se MVL-ja i dedikohet arritjes së qëllimit për vetëqeverisje lokale efikase dhe ndërmerr masa për konsultimin e të gjithë shkaktarëve të përfshirë, me ç'rast në periudhën nga tetori deri në nëntorin e këtij viti ka organizuar katër tryeza rrumbullake tematike, me 150 përfaqësues nga 51 institucione kombëtare. -„Në tryezat rrumbullake për rolin e pushtetit lokal në zbatimin e qëllimeve strategjike të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë debatuan anëtarët e grupit punues për decentralizim, përfaqësues nga 13 Komisionet në BNJVL, organizata ndërkombëtare dhe ekspertë. Nga takimet e mbajtura janë përgatitur informacione me rekomandime, të cilat do të prezantohen në Konferencën vjetore për zhvillimin e vetëqeverisjes lokale" u shpreh Cvetanovska-Gugoska.

Kryetari i Komunës së Resnjës, Gjoko Strezovski foli për arritjet e Republikës së Maqedonisë në procesin e integrimit në BE dhe konkretisht për Raportin e KE-së për përparimin e shtetit tonë. Ai e theksoi gjetjen e mekanizmave shtesë në nivel lokal për tejkalimin e anëve të dobëta të autoriteteve lokale gjatë shfrytëzimit të mjeteve financiare nga fondet evropiane.

Duke e përfaqësuar rajonin më të madh të Polonisë, Adam Struzik, Marshalli i Rajonit Mazovze (Mazowze), prezantoi shembuj nga praktikat më të mira të vendit të tij për menaxhimin e fondeve kohezive. „Gur-themel duhet të jetë parimi i partneritetit. Autoritetet lokale dhe rajonale duhet të punojnë bashkë me partnerët ekonomikë dhe socialë në zgjedhjen e projekteve, të cilat do të sjellin kontribut më të madh në rritjen e ekonomisë rajonale dhe në krijimin e kushteve për punësim", theksoi Struzik. Ai kujtoi se autoritetet lokale dhe rajonale janë përgjegjëse për vlerësimin e situatës, caktimin e prioriteteve, përzgjedhjen e projekteve dhe i përmbahen parimeve të transparencës.

Për aktivitetet e BNJVL-së, të cilat kryesisht i janë dedikuar zhvillimit dhe përparimit të Komunave në Republikën e Maqedonisë, mbajti fjalim Drejtoresha

на значењето на изнаоѓањето на дополнителни механизми на национално ниво за надминување на слабите страни на локалните власти при искористувањето на финансиски средства од европските фондови.

Претставувајќи го најголемиот регион на Полска, Адам Струзик, маршал на регионот Мазовзе презентираше примери од најдобрите практики во неговата земја за управувањето со кохезионите фондови. „Камен-темелник треба да биде принципот на партнерството. Локалните и регионалните власти треба да работат заедно со економските и социјалните партнери во избирањето на проектите кои најмногу би придонеле во растот на регионалната економија и во создавањето услови за вработување", истакна Струзик. Тој потсети дека локалните и регионалните власти се одговорни за оценувањето на ситуацијата, утврдувањето на приоритетите, селектирањето на проектите и последователното контролирање, затоа што секогаш се праведни и се придружуваат кон принципите на транспарентноста.

За активностите на ЗЕЛС, кои се фокусирани на поддршка на развојот и унапредувањето на локалната власт и децентрализацијата во Република Македонија, говореше извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ. Таа пред присутните го презентираше развивањето на е-услугите што локалните власти им ги даваат на своите граѓани, а каде ЗЕЛС дава целосна поддршка на општините, преку обезбедување на хардвери и на софтвери за овие е–услуги, како и комплетна обука на општинската администрација за примена на електронските алатки. Особено беа потенцирани бенефитите за општините, а пред сè за граѓаните од примената на електронската алатка за издавање на одобрение за градење и на сите административни постапки, утврдени во Законот за градење. Оваа услуга, што им ја даваат македонските општини на своите граѓани, претставува позитивен и единствен пример од земјите од Европа, при што беше истакнато дека ваков систем претходно има воспоставено само во Сингапур. Перишиќ истакна дека неколку земји од Југоисточна Европа, веќе покажале интерес оваа добра практика да ја применат во нивната земја, за што ЗЕЛС започна и преговори, при што потенцира дека и земјите кои сè уште не се членки на Европската унија имаат многу добри примери кои можат да им ги понудат на своите колеги од локалните и регионалните власти на државите во ЕУ.

На деветтиот состанок на ЗКК, беше заклучено дека во иднина ќе има дополнителни известувачи, еден од страна на Комитетот на региони од ЕУ и еден од Република Македонија, кои заеднички ќе изготвуваат извештаи и препораки, кои ќе бидат доставувани до телата на Европската унија.

ekzekutive, Dushica Perishiq. Ajo para të pranishmëve prezantoi zhvillimin e e-shërbimeve, të cilat autoritetet lokale i'a ofrojnë qytetarëve të tyre dhe ku BNJVL-ja i jep përkrahje të plotë komunave, nëpërmjet sigurimit të harduerave dhe softuerave për këto e-shërbime, si dhe trajnim të plotë të administratës komunale për shfrytëzimin e instrumenteve elektronike. Veçanërisht u theksuan përfitimet, për komunat dhe para së gjithash qytetarët, nga shfrytëzimi i instrumentit elektronik për lëshimin e lejes për ndërtim dhe të të gjitha procedurave administrative, të përcaktuara me Ligjin për ndërtim. Ky shërbim, që komunat maqedonase i'a ofrojnë qytetarëve të tyre përfaqëson shembull pozitiv dhe të vetëm në vendet e Evropës, me ç'rast u theksua se sistem të këtillë deri më tani ka vendosur vetëm Singapuri. Perishiq theksoi se disa vende të Evropës Juglindore tashmë kanë shprehur interesin e tyre që këtë praktikë të mirë t'a shfrytëzojnë në vendet e tyre, gjë për të cilën BNJVL-ja i filloi negociatat dhe njëkohësisht potencoi se edhe vendet të cilat akoma nuk janë anëtare të Bashkimit Evropian kanë shembuj shumë të mirë të cilat mund t'ia ofrojnë kolegëve të tyre nga autoritetet lokale dhe rajonale të shteteve në BE.

Në takimin e nëntë të KPK-së u konkluduа se në të ardhmen do të ketë më shumë raportues, një nga ana e Komitetit të Rajoneve nga BE-ja dhe një nga Republika e Mqedonisë, të cilët bashkarisht do të përgatisin raporte dhe rekomandime, që do të dërgohen në trupat e Bashkimit Evropian.

ПОТРЕБНА ПОГОЛЕМА ДОСТАПНОСТ НА ЕВРОПСКИТЕ ФОНДОВИ ЗА ДИРЕКТЕН ПРИСТАП НА ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ

Градоначалникот на општина Боговиње, Хазби Идризи, на состанокот на Заедничкиот консултативен Комитет (ЗКК) во Брисел, пред претставниците од Комитетот на региони од Европската унија ги изнесе предизвиците со кои се соочуваат општините во Република Македонија при искористувањето на средствата од Европските фондови за претпристапна помош, елаборирајќи одредени податоци. - „Во досега објавените повици, во изминатите седум години, од оваа компонента, според направени груби пресметки, искористени се околу 14 милиони евра, и тоа во партнерство со Република Албанија, Република Бугарија и Република Грција, кога за целиот период, во просек беа објавувани по три отворени повици за аплицирање" ,рече Идризи. За прекуграничната соработка на Република Македонија се предвидени околу 30 милиони евра, што значи дека искористувањето досега е околу 50%. Ниту една активност не е реализирана со Србија, а со Косово во тек е првиот објавен повик. Вкупното учество на втората компонента во целиот ИПА буџет за Македонија, се движи од околу 7% во 2007 година, до 4.5% во 2013 година. Корисници на потрошените средства не се само општините, туку во дел од средствата учествуваат и меѓународни организации, домашни фондации, невладини организации, институти и други субјекти и при првичната проценка, општините се јавуваат како апликанти во околу 50% од одобрените проекти" ,објасни Идризи. Во таа насока беше посочено дека можноста на општините да се јават како директни корисници на средствата, во вкупниот ИПА буџет за Македонија, на годишно ниво е мала. Потоа, општините немаат доволно зајакнати административни капацитети за аплицирање на проекти, наспроти невладиниот сектор кој „опстојува" од ваквите проекти, поради што се ставени во одредена, речиси нелојална конкуренција. Локалните власти се соочуваат и со долги административно-апликативни процедури за да се добие проектот, а потоа предизвици има и при неговото финансирање. Општината треба да ги обезбеди средствата за започнување на проектот, бидејќи средствата за првата рата ѝ се рефундираат многу подоцна. Обезбедувањето на тие средства, за многу општини претставува сериозен проблем, особено за помалите и рурални општини во земјата. Делумно, овој проблем се санира со средства во висина од 15%, што како поддршка за отпочнување на проектните активности ги обезбедува државата. Долгите постапки до склучување на договор имаат и концепциски процеп, бидејќи потребните средства се планираат во една буџетска година, а се трошат следната или дури многу подоцна. А не треба да се изостави забелешката дека ангажманот во административно –технички процедури на ЕУ, за добивање на проект од, на пример: 25 илјади евра и од 250 илјади евра, претставува речиси идентичен, за што е потребно да се направат одредени промени, бидејќи тоа претставува навистина сериозно оптоварување за локалната администрација. Градоначалникот на Боговиње, накратко ги презентираше и резултатите од Истражувањето на ЗЕЛС за предизвиците во искористувањето на ИПА средствата од страна на македонските општи-

NEVOJITET DISPONUESHMËRI MË E MADHE E FONDEVE EVROPIANE PËR QASJE TË DREJTPËRDREJTË TË AUTORITETEVE LOKALE

Kryetari i Komunës së Bogovinës, Hazbi Idrizi, në takimin e Komitetit të Përbashkët Konsultativ (KPK) në Bruksel, para përfaqësuesve në Komitetin e Rajoneve në Bashkimin Evropian i nxorri në pah sfidat me të cilat ballafaqohen komunat e Republikës së Maqedonisë gjatë shfrytëzimit të mjeteve nga Fondet Evropiane për ndihmë para-aderuese, duke elaboruar të dhëna të caktuara. -„Në thirrjet e deritanishme, në shtatë vitet e kaluara, nga kjo komponentë, duke bërë llogaritje të përafërta janë shfrytëzuar rreth 14 milionë euro, në partneritet me Republikën e Shqipërisë, Republikën e Bullgarisë dhe Republikën e Greqisë, kur për gjithë periudhën, mesatarisht janë shpallur tre thirrje të hapura për aplikim" tha Idrizi. Për bashkëpunimin ndërkufitar me Republikën e Maqedonisë janë parashikuar rreth 30 milionë euro, që nënkupton se shfrytëzimi deri tani është rreth 50%. Asnjë aktivitet nuk është realizuar me Serbinë, kurse me Kosovën është shpallur thirrja e parë. Përfaqësimi total i komponentës së dytë në buxhetin e tërësishëm të IPA-s, për Maqedoninë lëviz nga rreth 7% në vitin 2007 deri në 4.5% në vitin 2013. Shfrytëzuesit e mjeteve të shpenzuara nuk janë vetëm komunat, por në një pjesë të mjeteve marrin pjesë edhe organizata ndërkombëtare, fondacione vendase, organizata joqeveritare, institute dhe subjekte të tjera dhe që prej vlerësimit të parë komunat shfaqen si aplikante në rreth 50% nga projektet e pranuara" theksoi Idrizi. Në këtë drejtim u theksua se mundësia e komunave të shfaqen si shfrytëzuese të drejtpërdrejta të mjeteve, në buxhetin e tërësishëm të IPA-s për Maqedoninë, në nivel vjetor është e vogël. Më pas komunat nuk kanë kapacitete të mjaftueshme administrative për aplikimin e projekteve, kundrejt sektorit joqeveritar i cili „mbijeton" nga projektet e këtilla, për shkak se janë vendosur në konkurrencë të caktuar dhe pothuajse jo të drejtë. Autoritetet lokale ballafaqohen edhe me procedura të gjata administrative-aplikuese që të fitohet projekti dhe më pas ballafaqohen me sfida gjatë financimit të tij. Komuna duhet t'i sigurojë mjetet për fillimin e projektit sepse mjetet për këstin e parë rifundohen shumë më vonë. Sigurimi i këtyre mjeteve, për shumë komuna përfaqëson problem serioz, sidomos për komunat më të vogla dhe rurale në vend. Pjesërisht ky problem zgjidhet me mjete në vlerë prej 15%, që si përkrahje për fillimin e aktiviteteve të projektit, i siguron shteti. Procedurat e gjata për nënshkrimin e marrëveshjes kanë dhe zbrazëtirë konceptuale sepse mjetet e nevojshme planifikohen në një vit buxhetor kurse shpenzohen në vitin vijues ose shumë më vonë. Krahas këtyre nuk duhet të tejkalohet vërejtja se angazhimi në procedurat tekniko-administrative të BE-së për fitimin e një projekti si shembull, 25 mijë euro dhe nga 250 mijë euro, është i njejtë, gjë për të cilën duhet të zbatohen disa ndryshime sepse me të vërtetë përfaqëson ngarkesë të madhe për administratën lokale. Kryetari i Bogovinës shkurtimisht i prezantoi rezultatet nga Hulumtimi i BNJVL-së për sfidat në shfrytëzimin e IPA Fondeve nga ana e komunat, i cili e vërtetoi situatën e këtillë.

ни, што ја потврди ваквата состојба. Од добиени одговори од 82,7% од општините, 54 рекле дека аплицирале на проект од прекугранична соработка. Останатите 13 воопшто не аплицирале поради тоа што активностите и стандардите што треба да се применат имаат премногу технички и административни процедури, тие немаат капацитет за изработка на проект според барањата на ЕУ и имаат недостаток на сопствени средства за учество во проектите. Соодносот на добиени и одбиени проекти е 50-50. Најчести причини за одбивање на проектите, а кои општините многу ретко ги дознаваат, се недостаток на фондови во односната компонента, проблем со партнерите од други земји и силната конкуренција. Дополнителни причини заради кои општините не учествуваат во конкурирањето на проекти е и фактот што сметаат дека ИПА финансираните проекти се фокусирани на области кои не се приоритет за општината, и што сè уште се мали фондовите за поголеми и видливи инвестиции и активности. Идризи истакна дека ЗЕЛС во Акциониот план за следната година, посебно внимание одвојува за реализација на обуки на локалната администрација за подготвување на проекти од ЕУ фондовите и обезбедување на навремени информации за можности за аплицирање за средства од нив, како и директна помош во подготовка на проектни апликации. Беше истакнато дека за обезбедување на финансиска поддршка на општините, ЗЕЛС направи Студија за формирање на Банка на општините, која, меѓу другото, би била во функција и на надминување на финансиските проблеми при користењето на европските фондови. Банката би им помагала на општините во реализацијата на инфраструктурните проекти или во обезбедувањето гаранции за реализација на финансиските обврски за фондовите на ЕУ. – „Информирани сме дека во подготовка е новата ИПА програма, и како што разбравме се предвидуваат 12,5 милијарди евра за земјите-кандидати и потенцијални кандидати за членство во ЕУ. Затоа, сакам да побараме поголема отвореност на европските фондови за директен пристап на општините до нив, како и поинтензивна едукација за нивната пристапност и искористување. Сметаме дека се потребни поедноставени техничко-административни правила, поголем акцент да се стави на содржината, а не на формата на проектите, проектите да се креираат според локални потреби и приоритети и да се обезбеди повидливо и директно учество на општините во различните ИПА компоненти“, потенцира на крајот од своето излагање, Хазби Идризи, градоначалник на општина Боговиње и делегат во ЗКК .

Nga 82.7% të përgjigjeve të fituara nga komunat, 54 janë përgjigjur se kanë aplikuar për projekt për bashkëpunim ndërkufitar. Trembëdhjetë komunat e tjera nuk kanë aplikuar aspak për shkak se aktivitetet dhe standardet, që duhet të përdoren, kanë shumë procedura teknike dhe administrative, nuk kanë kapacitet për përgatitjen e projektit sipas kërkesave të BE-së dhe i mungojnë mjetet e veta për pjesëmarrje në projekte. Raporti ndërmjet projekteve të fituara dhe të refuzuara është 50-50. Arsyet më të shpeshta për refuzimin e projekteve, të cilat komunat shumë rrallë i njohin, janë mungesë e fondeve në komponentën dedikuese, problem me partnerët nga vendet e tjera dhe konkurrencë e fortë. Arsye të tjera për shkak të të cilave komunat nuk marrin pjesë në aplikimin e projekteve është edhe fakti se konsiderojnë se IPA Projektet e financuara i dedikohen fushave, të cilat nuk janë parësore për komunat dhe sepse janë akoma të vogla fondet për investime dhe aktivitete më të mëdhaja dhe të dukshme. Idrizi theksoi se BNJVL-ja në Planin Aksional për vitin që vjen, vëmendje të veçantë i kushton realizimit të trajnimeve për administratën lokale rreth përgatitjes së projekteve për fondet e BE-së dhe sigurimit të informacioneve në kohë për fitimin e mundësisë të aplikojnë për ato mjete si dhe ndihmë e drejtpërdrejtë ne përgatitjen e aplikimeve projektuese. U theksua se për sigurimin e përkrahjes financiare të problemeve gjatë shfrytëzimit të fondeve evropiane, BNJV-ja ka përgatitur Studim për themelimin e Bankës së Komunave, e cila mes të tjerave, do të jetë në funksion edhe për tejkalimin e problemeve financiare gjatë shfrytëzimit të fondeve evropiane. Banka do t'i ndihmonte komunat në realizimin e projekteve infrastrukturore ose në sigurimin e garancive për realizimin e obligimeve financiare për fondet e BE-së. -„Jemi të informuar se tashmë po përgatitet IPA Program i ri dhe siç kemi kuptuar parashikohen 12.5 miliardë euro për vendet-kandidate dhe kandidate potenciale për anëtarësi në BE. Për këtë arsye dua të kërkojmë disponueshmëri më të madhe të fondeve evropiane, për qasje të drejtpërdrejtë të komunave deri te ato, si dhe edukim më intenziv për qasjen dhe shfrytëzimin e tyre. Konsiderojmë se nevojiten rregulla më të lehta tekniko-administrative, theks më i madh të vendoset mbi përmbajtjen dhe jo formën e projekteve, të hartohen sipas nevojave dhe prioriteteve lokale dhe të sigurohet pjesëmarrje më e dukshme dhe më e drejtpërdrejtë të komunave në IPA komponetët e ndryshme", potencoi në fund të fjalimit të tij, Hazbi Idrizi, Kryetar i Komunës së Bogovinës dhe delegat në KPK.

ПРИМЕНА НА НАЧЕЛОТО ЗА СООДВЕТНА И ПРАВИЧНА ЗАСТАПЕНОСТ: ПЕРЦЕПЦИЈА НА ГРАЃАНИТЕ

ZBATIMI I PARIMIT TË PËRFAQËSIMIT TË DREJTË DHE ADEKUAT: PERCEPIMI I QYTETARËVE

Во периодот од 16 септември до 4 октомври, 2013 година, ЗЕЛС во партнерство со Институтот за развој на заедницата, во рамки на проектот „БОНА МЕНТЕ" :,Подобрување на вклученоста на немнозинските заедници на локално ниво, преку Комисиите за односи меѓу заедниците", спроведоа истражување „Примената на начелото на соодветна и правична застапеност".

Целта на истражувањето беше да ги истражи мислењата на припадниците на етничките заедници за примената на начелото на соодветна и правична застапеност во однос на нивните заедници. Истражувањето беше спроведено во оние општини, во кои најмалку 20% од вкупниот број на жители на општината се припадници на одредена етничка заедница. Беа опфатени вкупно 18 општини (Бутел, Чаир, Шуто Оризари Брвеница, Дебар, Долнени, Зелениково, Јегуновце, Кичево, Крушево, Куманово, Маврово-Ростуше, Петровец, Сопиште, Струга, Тетово, Чашка, Чучер–Сандево). Градот Скопје беше опфатен на тој начин, што истражувањето се спроведе во три скопски општини (Чаир, Бутел и Шуто Оризари)

Беа анкетирани само граѓаните кои се членови на малцинството во општината во која живеат, односно Македон-

Во месец декември, 2013 година, претставници од ЗЕЛС и од ИРЗ, ги промовираа резултатите од истражувањето „Примена на начелото на соодветна и правична застапеност" на четири локални форуми, кои беа организирани на 17 декември, 2013 година во Куманово, на 20 декември, 2013 година во Дебар и во Кичево, а на 24 декември, во Тетово. На форумите присуствуваа претставници од Комисиите за односи меѓу заедниците (КОМЗ) од советите на општините, од невладините организации, од општинската администрација и претставници од политички партии. Истражувањето предизвика голем интерес кај присутните кои истакнаа позитивни гледишта за целокупниот пристап на истражувањето. Во месец јануари, следната година, ќе се одржи конференција на оваа тема, на која присутните ќе можат да добијат и отпечатен примерок од ова истражување.

Në periudhën nga 16 shtatori deri më 4 tetor të vitit 2013, BNJVL-ja në partneritet me Institutin për Zhvillimin e Bashkësisë, në suazat e projektit „BONA MENTE": Përmirësimi i përfshirjes së bashkësive joshumicë në nivel lokal, nëpërmjet Komisioneve për marrëdhënie ndërmjet bashkësive, zbatuan trajnimin „Zbatimi i parimit të përfaqësimit të drejtë dhe adekuat".

Qëllimi i hulumtimit ishte t'i studiojë mendimet e përfaqësuesve të bashkësive etnike për zbatimin e parimit të përfaqësimit të drejtë dhe adekuat në lidhje me bashkësitë e tyre. Hulumtimi u realizua në ato komuna, në të cilat së paku 20% nga numri i plotë i banorëve të komunës janë përfaqësues të një bashkësie të caktuar etnike. U përfaqësuan gjithsej 18 komuna(Butel, Çair, Shuto Orizarë, Bërvenicë, Dibër, Dollnen, Zelenikovë, Jegunovcë, Kërçovë, Krushevë, Kumanovë, Mavrovë dhe Rostushë, Petrovec, Sopishtë, Strugë, Tetovë, Çashkë, Çuçer-Sandevë). Qyteti i Shkupit u përfaqësua në atë mënyrë që hulumtimi u realizua në tre komuna nga Shkupi (Çair, Butel dhe Shuto Orizarë).

U anketuan vetëm qytetarët të cilët janë anëtarë të pakicave të komunave në të cilat jetojnë, gjegjësisht Maqedonasit u anketuna në shtatë komuna, kurse Shqiptarët në njëmbëdhjetë komuna. Romët nuk u anketuan në Komunën e Shuto Orizarës sepse janë shumicë në këtë komunë, kurse ideja ishte të gjithë të anketuarit të jenë pakicë në komunën e tyre. U anketuan gjithsej 1266 të anketuar, ku në mënyrë të barabartë u përfaqësuan të gjitha bashkësitë etnike të

ците беа анкетирани во седум општини, а Албанците во единаесет општини. Ромите не беа анкетирани во општината Шуто Оризари, бидејќи тие се мнозинство во оваа општина, а идејата беше сите испитаници да се малцинство во нивната општина. Беа анкетирани вкупно 1266 испитаници, при што подеднакво беа опфатени сите етнички заедници наведени во Уставот на Република Македонија. Анкетата ја спроведоа девет невладини организации од овие подрачја.

Начелото на соодветна и правична застапеност значи дека етничката структура во Република Македонија треба да биде одразена во државните и локалните органи, како на нераководните, така и на раководните места, почитувајќи го притоа критериумот за стручност и компетентност.

Кога се анализираат мислењата за причините поради кои начелото на соодветна и правична застапеност не се применува, „недостигот на соодветни квалификациии" е далеку најневеројатна причина за непримена на начелото, споредено со другите причини кои се поврзани со политички фактори. Вкупно 207 испитаници ја рангирале оваа причина како најважна, втора или трета најважна, додека 494 го направиле тоа за „погрешната партиска припадност", 516 за „недостигот на врски" и 533 за „неприпадноста на политичка партија". Сепак,„погрешната партиска припадност" е најверојатната причина што доведува до непримена на начелото на соодветна и правична застапеност. Оваа причина има најголем број рангирања како најважна.

Испитаниците навеле дека за соодветната и правичната застапеност на сопствената етничка заедница, најчесто се информираат од медиумите , на второ место ги заокружиле пријателите, потоа семејството, колегите и другите извори.

На прашањето: „На кој начин може да се подобри застапеноста на сопствената етничка заедница?", најголемиот број испитаници, одговориле дека тоа треба да се направи со подобреното законодавство, потоа беше посочена посилната контрола од централната власт, дури потоа следуваат: подобреното образование, зголемениот мониторинг од страна на невладините организации, механизмот за поплаки од страна на граѓаните, лобирањето и другите начини. Истражувањето е поставено на веб страната на ЗЕЛС, www.zels.org.mk, во делот Изданија, а потоа се оди во Публикации.

Në muajin dhjetor të vitit 2013, përfaqësuesit e BNJVL-së dhe IZHB-së, i promovuan rezultatet e hulumtimit „Zbatimi i parimit të përfaqësimit të drejtë dhe adekuat" në katër forume lokale, të cilët u organizuan më 17 dhjetor të vitit 2013 në Kumanovë, më 20 dhjetor të vitit 2013 në Dibër dhe Kërçovë ndërkaq më 24 dhjetor në Tetovë. Në forume morrën pjesë përfaqësues nga Komisionet për marëdhënie ndërmjet bashkësive (KMNB) nga këshillat e komunave, nga organizatat joqeveritare, nga administrata komunale dhe përfaqësues nga partitë politike. Hulumtimi shkaktoi interes të madh te të pranishmit të cilët dhanë shprehi pozitive për qasjen e tërësishme të hulumtimit. Në muajin e janarit të vitit që vjen, do të mbahet Konferencë për këtë temë, në të cilën të pranishmit do të kenë mundësinë të fitojnë dhe ekzemplar nga ky hulumtim.

përmedura në kushtetutën e Republikës së Maqedonisë. Anketa u zbatua nga nëntë organizata joqeveritare nga këto zona.

Parimi i përfaqësimit të drejtë dhe adekuat do të thotë se struktura etnike e Republikës së Maqedonisë duhet të jetë e pasqyruar në organet shtetërore dhe lokale, si në vendet udhëheqëse dhe në ato joudhëheqëse, duke e respektuar kriterin e ekspertizës dhe kompetencës.

Kur analizohen mendimet për arsyet, për të cilat parimi i përfaqësimit të drejtë dhe adekuat nuk zbatohet, „mungesa e kualifikimeve adekuate" është larg arsyes më të mundshme për moszbatimin e parimit në krahasim me arsyet e tjera lidhur me faktorët politikë. Gjithsej 207 të anketuar e renditën këtë arsye si më të rëndësishme, e dytë ose e tretë më e rënëdsishme, kurse 494 e kanë bërë këtë për „përkatësi të gabuar partiake", 516 për „mungesën e lidhjeve" dhe 533 për „mospërkatësi në parti politike". Mirëpo, „përkatësia e gabuar partiake" është arsyeja më e mundshme që sjell moszbatimin e parimit të përfaqësimit të drejtë dhe adekuat. Kjo arsye ka numër më të madh vlerësimesh si më e rëndësishme.

Të anketuarit u shprehën se për përfaqësim të drejtë dhe adekuat të bashkësisë etnike të vetë, në shumicën e rasteve informohen nga mediat, në vend të dytë i kanë vendosur miqtë, më pas familja, kolegët dhe burime të tjera.

Pyetjes: „Në ç'mënyrë mund të përmirësohet përfaqësimi i bashkësisë së vetë?", numri më i madh prej të anketuarve i'u përgjigjën se kjo duhet të realizohet me legjislacion të përmirësuar, më pas u potencua kontrolli më i shpeshtë nga pushteti qendror, madje pas kësaj vijojnë: arsimi i përmirësuar, mbikëqyrja më e madhe nga ana e OJQ-ve, mekanizmi për ankesa nga ana e qytetarëve, lobimi dhe mënyra të tjera. Hulumtimi është i vendosur në ueb faqen e BNJVL-së, zels.org.mk, në pjesën e Publikimeve.

ФОРУМ ЗА ЗНАЧЕЊЕТО НА ЛОКАЛНИТЕ СОВЕТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА

ЗЕЛС и Министерството за внатрешни работи, на втори декември, 2013 година, во хотелот „Александар Палас“ организираа форум на тема: „Претставување на локалните совети за превенција, како алатка за справување со прашања од областа на безбедноста.“

Целта на форумот беше натамошно унапредување на улогата на Локалните совети за превенција (ЛСП) како ефикасни и одржливи механизми за превенција на конфликти, преку зајакнување на партнерството и соработката меѓу полицијата и локалните авторитети кои учествуваат во работата на овие совети. На форумот присуствуваа претставници од ЗЕЛС, градоначалници и 28 новоизбрани командири на полициски станици кои подетално беа информирани за улогата на ЛСП и големата важност на посветеноста на градоначалниците кон работата на ЛСП, како нивни претседавачи.

Градоначалникот на општина Гази Баба со присутните ги сподели сопствените искуства од работењето на ЛСП во неговата општина, во претходните четири години, додека пак претставниците на отсеците за превенција од Секторите за внатрешни работи при МВР говореа за добрите практики и полезноста на ЛСП во нивната работа, при што ги истакнаа и предизвиците со кои се соочуваат при имплементацијата на активностите на ЛСП.

За реализацијата на овој форум, поддршка обезбеди Одделот за развој на полицијата од Мисијата на ОБСЕ во нашата земја.

FORUM PËR RËNDËSINË E KËSHILLAVE LOKALË PËR PREVENIM

BNJVL-ja dhe Ministria e punëve të brendshme, më dy dhjetor të vitit 2013, në hotelin „Aleksandar Palas“, organizuan forum me temë: „Prezantimi i këshillave lokalë për prevenim, si instrument për trajtimin e pyetjeve nga fusha e sigurimit“.

Qëllimi i forumit ishte përparimi i mëtejshëm i rolit të Këshillave lokalë për prevenim (KLP), si mekanizma të qëndrueshme dhe efikase për prevenimin e konflikteve, nëpërmjet përforëcimit të partneritetit dhe bashkëpunimit mes policisë dhe autoriteteve lokale, të cilat marrin pjesë në punën e këtyre këshillave. Në forum morrën pjesë përfaqësues nga BNJVL-ja, Kryetarë dhe 28 komandantë të sapozgjedhur të stacioneve policore, të cilët detajisht u informuan për rolin e KLP-ve dhe rëndësinë e madhe e përkushtimit të Kryetarëve në punën e KLP-ve, si bashkëkryesues të tyre.

Kryetari i Komunës së Gazi Babës, me të pranishmit i shkëmbeu përvojat personale nga puna e KLP-ve në komunën e tij, në katër vitet paraprake, kurse përfaqësuesit e qendrave për prevenim, nga Sektorët për punë të brendshme pranë MPB-së, folën për praktikat e mira dhe dobishmëria e KLP-ve në punën e tyre, me ç‘rast i theksuan edhe sfidat me të cilat ballafaqohen gjatë zbatimit të aktiviteteve të KLP-ve.

Për realizimin e këtij forumi dha përkrahje edhe Departamenti për zhvillim të policisë nga MISIONI i OBSE-s në vendin tonë.

КОНЦЕПТИ И ПРАКТИКИ НА ИНТЕГРИРАНО ОБРАЗОВАНИЕ

Министерството за образование и наука (МОН) и Заедницата на единиците на локалната самоуправа во Република Македонија - ЗЕЛС, со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје, на 20 декември, 2013 година, во салата на ЕУ Инфо центарот, во Скопје, организираа работна сесија за одговорните лица за образование од единиците на локалната власт - „Концепти и практики на интегрирано образование во Република Македонија.“

За концептот на интегрирано образование говореше Назихтере Сулејмани, шеф на кабинетот на заменик-министерот за образование и наука. Таа ја потенцираше содржината на документот „Чекори кон интегрирано образование, во образовниот систем на Република Македонија”, кој претставува сеопфатна владина стратегија кон интегриран образовен систем, кој со заеднички напор, во 2010 година, го развија Министерството за образование и наука и ОБСЕ ВКНМ, како една од последователните мерки од препораките од Високиот комесаријат за национални малцинства на ОБСЕ (ОБСЕ ВКНМ) од јануари 2008 година. Мерките кои произлегуваат од овој документ, се поделени во пет тематски групи и секоја од нив е посебно комплексно прашање. Овие тематски групи отвораат прашања за демократското управување со училиштата во децентрализирана средина, прашања за наставните и вонnаставните активности, учење на јазикот, наставниот план и наставните програми, учебниците и обука на наставниците, а се дополнети со група од

KONCEPTE DHE PRAKTIKA PËR ARSIMIN E INTEGRUAR

Ministria e Arsimit dhe Shkencës (MASH) dhe Bashkësia e Njësive të Vetëqeverisjes Lokale të Republikës së Maqedonisë – BNJVL, me përkrahjen e Misionit të OBSE-s në Shkup, më 20 dhjetor të vitit 2013, në sallën e Info Qendrës së BE-së, në Shkup, organizuan seancë punuese për personat përgjegjës për arsim në njësitë e vetëqeverisjes lokale - "Koncepte dhe praktika për arsim të integruar në Republikën e Maqedonisë".

Për konceptin e arsimit të integruar mbajti fjalim Nazihtere Sulejmani, Shefe e zyrës së Zëvendësministrit për arsim dhe shkencë. Ajo e prezantoi përmbajtjen e dokumentit "Hapat drejt arsimit të integruar në sistemin arsimor të Republikës së Maqedonisë", i cili përfaqëson strategji qeveritare gjithëpërfshirëse për sistemin arsimor të integruar, i cili me përpjekje të përbashkëta në vitin 2010 u zhvillua nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës dhe OBSE KLPK-së, si një prej masave vijuese nga rekomandimet e Komesariatit të lartë për pakica kombëtare të OBSE-s (OBSE KLPK) nga janari i vitit 2008. Masat që rrjedhin nga ky dokument janë të ndara në pesë grupe tematike dhe secila prej tyre është një çështje e ndërlikuar më vete. Këto grupe tematike hapin pyetje për udhëheqjen demokratike me shkollat e zonave të decentralizuara, pyetje për aktivitetet mësimore dhe jashtë mësimore, mësimi i gjuhës, plani mësimor dhe programet mësimore, librat dhe trajnimi i mësuesve dhe plotësohen me grup parimesh udhëheqëse të drejtuara drejt mënjanimit të ndarjes etnike në shkollat e reja.

George Nikollov, këshilltar shtetëror nga MASH-i, para të pranishmëve prezantoi Planin e matjes së arritjeve në fushën

водечки принципи насочени кон избегнување на етничката поделба во новите училишта.

Георге Николов, државен советник од МОН, пред присутните го презентираше Планот за мерење на постигнувањата во областа на интегрираното образование во нашата земја, во кој е потенцирана улогата на локалната власт, како важен синџир во протокот на информации од оваа област. При креирањето на овој план, активно учество зедоа и претставници од ЗЕЛС, инспекторите за образование во општините: Божидар Јовиќ од општина Велес и Несет Даути од општина Врапчиште. Тие ја потенцираа важноста и потребата за развивање на интегрираното образование во нашата земја, како и потребата за следење на нејзината реализација.

На сесијата беше истакнато дека интеграцијата, преку заеднички активности на учениците кои следат настава на различен јазик е многу полезна и во наставните и во вонаставните активности на учениците на различи нивоа: во самите училишта и помеѓу различни училишта од истата општина, или, пак, од целата земја. Потоа, беше укажано дека пред извесен период погрешно беше протолкувана интеграцијата, преку зголемување на взаемното познавање на јазиците кај учениците и возрасните, што треба да овозможи да се зголеми комуникацијата помеѓу припадниците од различните заедници. Беше посочено на примената на мерки за обучување на наставниците по методологија на втор јазик, со ставање на посебен акцент на јазикот на помалите заедници.

Прилагодувањето на наставниот план и програма на учебниците беше истакнат, исто така, како важно прашање, на кое континуирано се посветува внимание и се стреми кон прилагодување на сите учебници, со посебен акцент на учебниците по историја, географија и за изучување на јазиците, како и вклучување на концептот за образование, за толеранција и меѓукултурна комуникација и разбирање во сите аспекти на наставата, како и за подобрување на механизмите за одобрување и контрола на учебниците.

За спроведување на интегрираното образование посебно внимание се посветува на квалификацијата на наставниците поврзана со способностите за интеграцијата во образованието, кои опфаќаат мерки за обука за меѓуетничките прашања пред вработувањето, воведување на редовни обуки на работното место на наставниците и директорите на училиштата и воведување на систем на надворешна евалуација и мониторинг на способностите на наставниците.

Управувањето со училиштата во децентрализиран контекст, предвидува мерки за зајакнување на сигурноста на работното место на наставниците, дефинирање на условите за вработување на наставници, директори, овластени инспектори и општински советници за образование и дефинирање на одговорностите на државните институции, наспроти оние на локалната власт, со цел зајакнување на соработката и на ова подрачје.

e arsimit të integruar në vendin tonë, në të cilin është theksuar roli i pushtetit lokal, si zinxhir i rëndësishëm në rrjedhën e informacioneve të kësaj fushe. Gjatë krijimit të Planit, pjesëmarrje aktive patën përfaqësuesit e BNJVL-së, inspektorët e arsimit në komuna: Bozhidar Joviq nga Komuna e Velesit dhe Neset Dauti nga Komuna e Vrapçishtit. Ata e theksuan rëndësinë dhe nevojën e zhvillimit të arsimit të integruar në vendin tonë si dhe për ndjekjen e realizimit të tij.

Në seancë u theksua se integrimi, nëpërmjet aktiviteteve të përbashkëta të nxënësve që ndjekin mësim në gjuhë të ndryshme është shumë i dobishëm edhe në aktivitetet mësimore dhe jashtë mësimore të nxënësve në nivele të ndryshme: në vetë shkollat dhe mes shkollave të ndryshme nga e njejta komunë ose nga i gjithë vendi. Më pas u theksua se para ca kohe u interpretua gabimisht integrimi nëpërmjet zmadhimit të njohjes së ndërsjellë të gjuhëve tek nxënësit dhe të rriturit, që duhet të mundësojë zmadhimin e komunikimit mes përfaqësuesve të bashkësive të ndryshme. U potencua shfrytëzimi i masave për trajnimin e mësuesve sipas metodologjisë për gjuhë të dytë, me theks të veçantë mbi gjuhën e bashkësive më të vogla.

Përshtatja e planit mësimor dhe programit të librave u konsiderua si një ndër çështjet më të rëndësishme, që i kushtohet vazhdimisht vëmendje dhe i synohet përshtatjes së të gjitha librave me theks të veçantë në librat e historisë, gjeografisë dhe mësimit të gjuhëve, si edhe përfshirjes së konceptit për arsim, për tolerancë dhe komunikim ndërkulturor, mirëkuptim në të gjitha aspektet e mësimit, si edhe për përmirësimin e mekanizmave për miratimin dhe kontrollin e librave.

Për zbatimin e arsimit të integruar, vëmendje e veçantë i kushtohet kualifikimit të mësuesve lidhur me kompetencat për integrimin në arsim, të cilat përfshijnë masa për trajnim dedikuar çështjeve ndëretnike para punësimit, vendosja e trajnimeve të rregullta në vendin e punës së mësuesve dhe drejtorëve të shkollave dhe vendosja e sistemit për vlerësim të jashtëm dhe mbikëqyrje e aftësive të mësuesve.

Udhëheqja e shkollave në kontekstin e decentralizuar, propozon masa për përforëcimin e sigurisë në vendin e punës së mësuesve, definimin e kushteve për punësimin e mësuesve, drejtorëve, inspektorëve të autorizuar dhe këshilltarëve komunalë për arsim, poashtu dhe definimin e obligimeve të institucioneve shtetërore kundrejt atyre të pushtetit lokal, me qëllim përforëcimi i bashkëpunimit në këtë zonë.

Në seancën punuese u prezantuan dhe projektet për arsimin e integruar, që në bashkëpunim me MASH-in realizohen nëpër shkollat, në autoritetet lokale. Ato përfshijnë një numër të madh aktivitetesh të nxënësve me përbërje të ndryshme etnike në një shkollë ose në shkolla të së njejtës komunë ose të komunave të ndryshme, në të cilat në mënyrë aktive marrin pjesë edhe prindërit, mësuesit, bashkësia lokale dhe bashkarisht kontribojnë për ngritjen e vetëdijes për jetesë të përbashkët. Praktika të mira të arsimit të integruar prezantuan drejtorët e disa shkollave të mesme dhe më pas përfaqësuesit e pranishëm për arsim nga komunat diskutuan në këtë temë duke i theksuar situatat aktuale në njësitë e vetëqeverisjes lokale.

ПРЕПОРАКИ ЗА ДОПОЛНИТЕЛНО РАЗГЛЕДУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГ- УРЕДБИТЕ ЗА БЛОК ДОТАЦИИТЕ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините, на 16 декември, 2013 година, во просториите на ЗЕЛС, одржа седница на која присуствуваа градоначалниците: Марјан Ристески, градоначалник на општина Прилеп и претседател на Комисијата за финансирање при ЗЕЛС, Хазби Идризи, градоначалник на општина Боговиње и Александар Панов, градоначалник на општина Кавадарци. На состанокот присуствуваа и останатите членови на комисијата, претставници од министерствата за: локална самоуправа, образование, финансии, труд и социјална политика, а присуствуваше и извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ и координаторот на Мрежата на финансиски работници при ЗЕЛС. Присутните дискутираа за Предлог –уредбата за методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок дотациите за јавните установи за деца – детски градинки, по општини, за 2014 година и за Предлог – уредбата за методологијата за утврдување на критериуми за распределба на блок дотациите за јавните установи за социјална заштита – домови за стари лица, за 2014 година. По елаборирањето од страна на претставникот од Министерството за труд и социјална политика, беше констатирано дека критериумите за распределба на блок дотациите не се променети, а вкупната сума е зголемена поради законски утврденото покачување на платите во 2014 година. Се констатира дека нема поголеми проблеми во финансирањето на постојните домови за стари лица и јавните установи за деца – детски градинки, по што членовите на Комисијата за финансирање при ЗЕЛС дадоа позитивно мислење за овие Предлог – уредби.

Во однос на Предлог – уредбата за методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок дотациите за основното образование по општини, за 2014 година и Предлог – уредбата за методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок дотациите за средното образование по општини и Градот Скопје за 2014 година, беше констатирано дека блок дотациите во основното и средното образование не се доволни, поради што се продлабочува кризата на општините, особено за исплаќање на трошоците за затоплувањето на училиштата и превозот на учениците. Во дискусијата стана збор и за можностите за промена на критериумите за распределба на блок дотациите, но, присутните сметаат дека сè додека не се зголемат блок дотациите не треба да се прифаќа ваква постапка. Претставниците на Комисијата за финансирање при ЗЕЛС, дадоа препорака овие предлог-уредби, поради сериозноста на проблемот со недостаток на средства во основното и средното образование, да бидат разгледани на седница на Управниот одбор на ЗЕЛС и да се организира средба со претставници на Владата на РМ. Претставниците на ЗЕЛС апелираа до Министерството за финансии, за навремена исплата на последната рата од ДДВ и блок дотациите на општините.

REKOMANDIME PËR SHQYRTIM PLOTËSUES TË PROPOZIM-RREGULLOREVE PËR BLOK DOTACIONET PËR ARSIM

Komisioni për ndjekjen e zhvillimit të sistemit të financimit të komunave, më datë 16 dhjetor të vitit 2013, në hapësirat e BNJVL-së mbajti seancë ku morrën pjesë Kryetarët në vijim: Marjan Risteski, Kryetar i Komunës së Prilepit dhe Kryetar i Komisionit për Financim pranë BNJVL-së, Hazbi Idrizi, Kryetar i Komunës së Bogovinës dhe Aleksandar Panov, Kryetar i Komunës së Kavadarit. Në takim morrën pjesë edhe anëtarët tjerë të Komisionit, përfaqësues të Ministrive për: vetëqeverisje lokale, arsim, financa, punë dhe politikë sociale, por njëkohësisht ishte e pranishme edhe Drejtoresha ekzekutive e BNJVL-së, Dushica Perishiq dhe Koordinatori i Rrjetit për punëtorët financiarë pranë BNJVL-së. Të pranishmit diskutuan rreth Propozim-Rregulloren për metodologjinë e shqyrtimit të kritereve lidhur me shpërndarjen e blok dotacioneve për institucionet publike për fëmijë-kopështet e fëmijëve në komuna, për vitin 2014 rreth Propozim-Rregullores për metodologjinë e shqyrtimit të kritereve lidhur me shpërndarjen e blok dotacioneve për institucionet publike për mbrojtje sociale-shtëpi për pleq për vitin 2014. Pas elaborimit nga ana e përfaqësuesit të Ministrisë së punës dhe politikës sociale u konstatua se kriteret për alocimin e blok dotacioneve nuk janë ndryshuar ndërsa shuma e plotë është zmadhuar për shkak të rritjes së rrogave, të përcaktuar me ligj në vitin 2014. Konstatohet se nuk ekzistojnë probleme më të mëdha as në financimin e shtëpive ekzistuese për pleqtë dhe as në institucionet publike për fëmijë-kopështet për fëmijë, me ç'rast anëtarët e Komisionit për financim pranë BNJVL-së dhanë mendim pozitiv për Propozim-Rregulloren në fjalë. Për sa i përket Propozim-Rregullores për metodologjinë e shqyrtimit të kritereve lidhur me shpërndarjen e blok dotacioneve për arsimin fillor në komuna për vitin 2014 dhe Propozim-Rregullores për metodologjinë e shqyrtimit të kritereve lidhur me shpërndarjen e blok dotacioneve për arsimin e mesëm në komuna dhe Qytetin e Shkupit për vitin 2014, është konstatuar se blok dotacionet në arsimin fillor dhe të mesëm nuk janë të mjaftueshme me ç'rast rritet kriza e komunave posaçërisht kur bëhet fjalë për pagimin e shpenzimeve për ngrohjen e shkollave dhe transportin e nxënësve. Gjatë diskutimit u potencuan edhe mundësitë për ndryshimin e kritereve për alocimin e blok dotacioneve, mirëpo të pranishmit konsiderojnë se përderisa blok dotacionet nuk zmadhohen, nuk duhet të pranohet një procedurë e këtillë. Përfaqësuesit e Komisionit për financim pranë BNJVL-së dhanë rekomandim që Propozim-Rregullorja në fjalë, për shkak të seriozitetit të problemit lidhur me mungesën e mjeteve në arsimin fillor dhe të mesëm, të shqyrtohen në seancë të Bordit Drejtues të BNJVL-së dhe të organizohet takim me përfaqësuesit e Qeverisë së RM-së. Përfaqësuesit e BNJVL-së apeluan deri te Ministria e financave për pagimin në kohë të këstit të fundit nga TVSH-ja dhe blok dotacionet e komunave.

ПОГОЛЕМА ФИНАНСИСКА НЕЗАВИСНОСТ И ГРАДЕЊЕ НА Е- ОПШТИНИ – ПРЕДИЗВИЦИ НА ЗЕЛС ВО СЛЕДНИОТ ПЕРИОД

-„Обезбедување на поголема финансиска независност на општините, спроведување на надлежностите во образованието, со адекватно покриени финансии од блок дотациите, поголемо искористување на средствата од ИПА фондовите, градење на ефикасна општинска администрација и создавање на „е-општини" се предизвиците што ЗЕЛС во следниот период ги постави како приоритети во своите активности". Ова го истакна претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, пред присутните делегатите на втората седница на Генералното собрание на Заедницата, што се одржа на 12 декември, 2013 година, во хотелот „Александар Палас".

На почетокот на седницата на ова Собрание, присуствуваше и заменик- претседател на Владата на РМ и министер за финансии, Зоран Ставрески, а поздравно обраќање до градоначалниците упати министерот за локална самоуправа, Тахир Хани. Тој изрази задоволство од взаемната соработка меѓу ЗЕЛС, општините и министерството за локална самоуправа, при што ги информираше присутните за приоритетите на МЛС во следниот период. Истакна дека поголемо внимание ќе се посвети на проектите од регионално значење, преку програмите за рамномерен регионален развој, потоа на зајакнување на капацитетите на Центрите за регионален развој до ниво на обезбедување на финансиска од-

PAVARËSI MË E MADHE FINANCIARE DHE NDËRTIM I E-KOMUNAVE – SFIDA TË BNJVL-së NË PERIUDHËN E ARDHSHME

-„Sigurimi i pavarësisë më të madhe financiare të komunave, zbatimi i kompetencave në arsim me financa përkatëse të mbuluara nga blok dotacionet, shfrytëzimi më i madh i mjeteve nga IPA Fondet, ndërtimi i administratës efikase komunale dhe krijimi i e-komunave janë sfidat që BNJVL-ja i vendosi si prioritete në aktivitetet e saj për periudhën e ardhshme". Këtë e theksoi Kryetari i BNJVL-së, Koce Trajanovski para delegatëve të pranishëm, në seancën e dytë të Kuvendit Gjeneral të Bashkësisë, që u mbajt më 12 dhjetor të vitit 2013 në hotelin "Aleksandar Palas".

Në fillimin e seancës së këtij Kuvendi morri pjesë Kryetari i Qeverisë së RM-së dhe Ministër i Financave, Zoran Stavreski kurse fjalim përshëndetës para kryetarëve mbajti edhe Ministri i vetëqeverisjes lokale, Tahir Hani. Ai shprehu kënaqësi për bashkëpunimin e ndërsjellë ndërmjet BNJVL-së, komunave dhe Ministrisë së vetëqeverisjes lokale, me ç'rast i njoftoi të pranishmit për prioritetet e MVL-së në periudhën e ardhshme. Ai theksoi se vëmendje më e madhe do t'i kushtohet projekteve me rëndësi rajonale nëpërmjet programeve për zhvillim të barabartë rajonal, pastaj përforëcimit të kapaciteteve të Qendrave për zhvillim rajonal në nivel të sigurimit të mirëmbajtjes financiare dhe sigurim të financimit adekuat të shërbimeve që komunat i ofrojnë.

држливост и обезбедување на адекватно финансирање на услугите што ги испорачуваат општините. Тој посочи дека дијалогот меѓу централната и локалната власт треба да биде насочен кон изнаоѓање на заеднички решенија за поуспешно менаџирање на надлежностите од страна на општините, тргнувајќи од податоците дека има општини кои успеваат добро да управуваат со добиените надлежности во рамките на расположливите средства и општини кои имаат сериозни проблеми со задолженоста. –„За таа цел следната година треба сериозно да му пристапиме на прашањето за искористувањето на 1% од БДП за рамномерен регионален развој. Јас, како министер за локална самоуправа, сакам да видам сериозни, видливи регионални проекти и се согласувам со вас дека ни се потребни многу поголеми средства", рече Тахир Хани. Министерот Хани, акцент стави и на поголемо искористување на средствата од ИПА програмата за прекугранична соработка и ги охрабри општините да конкурираат со поголем број проекти, при што информираше дека е отворен првиот јавен повик за проектни предлози за прекугранична соработка со Косово, во висина од 3 милиони евра за двете страни.

Претседателот на ЗЕЛС во својата информација за реализираните активности во изминатиот период истакна дека генерално е задоволен од досега постигнатото, потенцирајќи дека оваа година беа спроведени локалните избори на кои сега веќе избраните градоначалници понудија богати програми. Притоа, посочи на предизвиците со кои се соочуваат, елаборирајќи го најголемиот од нив, во областа на образованието, а тоа е недостаток на средства за превоз на учениците и за затоплување на училишните објекти. Трајановски информираше дека се формирани две комисии, при Владата на РМ, каде ЗЕЛС има свои претставници. Едната ги разгледува јавните набавки на триесетина општини реализирани за обезбедување на превоз и на енергенси, а другата треба да излезе со предлози за можни промени во начинот на распределба на средствата за образование.

Ai potencoi se dialogu, ndërmjet pushtetit lokal dhe qendror, duhet t'i drejtohet gjetjes së vendimeve të përbashkëta për menaxhim më të suksesshëm të kompetencave nga ana e komunave, duke u nisur nga të dhënat se ka komuna që me sukses menaxhojnë me kompetencat e fituara në kuadër të mjeteve të disponueshme dhe komuna që kanë probleme serioze me borxhet.

Për këtë qëllim vitin e ardhshëm duhet t'i qasemi seriozisht pyetjes për një përqind nga TVSH-ja për zhvillim të barabartë rajonal. Unë si Ministër për vetëqeverisje lokale dua të shoh projekte serioze, të dukshme rajonale, me çka pajtohem me ju se nevojiten më shumë mjete" u shpreh Tahir Hani. Ministri Hani, e potencoi shfrytëzimin më të madh të IPA Programit për bashkëpunim ndërkufitar dhe i inkurajoi komunat të aplikojnë me numër të madh projektesh, kështu që informoi se është hapur shpallja publike e parë për propozimet e projektit për bashkëpunim ndërkufitar me Kosovën, me vlerë prej 3 milionë euro për të dyja palët.

Kryetari i BNJVL-së me informacionin e tij, për aktivitetet e realizuara në periudhën e kaluar, theksoi se në përgjithësi është i kënaqur nga arritjet e deritanishme, duke përmendur se këtë vit u realizuan zgjedhjet lokale, në të cilat Kryetarët tashmë të zgjedhur ofruan programe të pasura. Pas kësaj i potencoi sfidat me të cilat ballafaqohen duke e elaboruar pjesën më të madhe nga ato në fushën e arsimit dhe kjo është mungesë e mjeteve për transportin e nxënësve dhe për ngrohjen e objekteve shkollore. Trajanovski informoi se tashmë janë formuar dy komisione, pranë Qeverisë së RM-së, ku BNJVL-ja ka përfaqësuesit e saja. Njëri i shqyrton furnizimet publike të tridhjetë komunave të realizuara për sigurimin e transportit dhe energjencave, kurse tjetri duhet të dalë me propozime për ndryshime të mundshme në mënyrën e shpërndarjes së mjeteve në arsim.

Rëndësi i'u kushtua edhe përqindjes së vogël të pagesës së anëtarësisë nga ana e komunave, në BNJVL, shkak për të

Акцент беше ставен и на нискиот процент на наплата на членарината за ЗЕЛС од страна на општините , поради што Трајановски посочи дека секоја општина треба да го исплати заостанатиот долг, што е можно поскоро, а говореше и за значењето на единството во ЗЕЛС, кое всушност и обезбедува уникатност на Заедницата, не само во земјава, туку и во регионот и кое е основа за постигнувањето на сите досегашни успеси на Заедницата, како лидер во процесот на децентрализацијата кај нас.

Во својот извештај, Трајановски, исто така, истакна дека преку обезбедувањето на софтверски алатки за своите членки, со кои општините обезбедуваат поквалитетни услуги за своите граѓани, ЗЕЛС стана пример за добра практика во регионот. Поголем број асоцијации изразуваат интерес за имплементација на овие алатки во своите општини, за што се започнати разговори со неколку асоцијации од регионот.

Постапката за дозвола за градба и сите административни документи од Законот за градење од 1 јуни и од 1 ноември се водат исклучиво по електронски пат. ЗЕЛС, не само што ги обезбеди потребните софтверски алатки за сите општини подеднакво, туку реализираше и обуки за општинската администрација и во континуитет им нуди поддршка за спроведување на постапките, на сите општини. Обезбеден е и софтвер за издавање на Б-ИСКЗ дозволи и елаборати за животна средина, а во тек се подготовките за обезбедување на софтвер за електронски систем за водење на прекршочните постапки, во согласност со Законот за јавна чистота.

„Нема ефикасна општина, ако нема и ефикасна локална администрација" , потенцира Трајановски, при што нагласи дека преку ЗЕЛС тренинг центарот, во текот на оваа година обука проследиле околу 2.000 претставници од општините. Стана збор и за работењето на професионалните мрежи во ЗЕЛС, составени од локална администрација од соодветната област, што е надлежност на општината, а ја потенцира и потребата од позасилени активности на комисиите во ЗЕЛС, составени од градоначалници.

cilin Trajanovski theksoi se secila Komunë duhet t'a paguajë borxhin e saj, sa më shpejtë të jetë e mundshme, por edhe diskutonte për rëndësinë e unitetit në BNJVL, i cili në fakt siguron unitetin e Bashkësisë jo vetëm në vend por edhe rajon dhe në të njejtën kohë është bazë për arritjen e të gjitha sukseseve të deritanishme të Bashkësisë, si lidere në procesin e decentralizimit në vend.

Në Raportin e vetë, Trajanovski gjithashtu theksoi se nëpërmjet sigurimit të instrumenteve softuerike për anëtaret e veta, me të cilët komunat sigurojnë shërbime më të cilësuara për qytetarët e vetë, BNJVL-ja u bë shembull për praktikë të mirë në rajon prandaj numër i madh asociacionesh shprehin interes për implementimin e të njejtave në komunat e tyre, me ç'rast kanë filluar bisedimet me disa prej asociacioneve të rajonit.

Procedura për leje për ndërtim dhe të gjitha dokumentet administrative nga Ligji për ndërtim nga një qershori dhe një nëntori udhëhiqen vetëm në rrugë elektronike. BNJVL-ja jo vetëm që i siguroi në mënyrë të barabartë instrumentet e duhura softuerike për të gjitha komunat, por edhe realizoi trajnime për administratën komunale dhe vazhdimisht i ofron përkrahje në zbatimin e procedurave për të gjitha komunat. Është siguruar dhe softueri për lëshimin e B-lejeve të integruara dhe elaborateve për mjedis jetësor, kurse akoma vazhdojnë përgatitjet për sigurimin e softuerit për sistemin elektronik për udhëheqjen e procedurave kundërvajtëse sipas Ligjit për pastërti publike.

"Nuk ka Komunë efikase, nëse nuk ka administratë lokale efikase"- theksoi Trajanovski, më pas shpjegoi se nëpërmjet Qendrës së Trajnimeve të BNJVL-së, gjatë këtij viti kanë ndjekur trajnim rreth 2.000 përfaqësues të komunave. U bë fjalë për punën e Rrjeteve profesionale në BNJVL, të përbëra nga administrata lokale nga fusha të posaçme, që është kompetencë e komunës, por e theksoi edhe nevojën për aktivitete të përforëcuara të

На седницата извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, ги образложи значајни документи на Заедницата: ревидираниот Стратегиски план на ЗЕЛС за 2014-2015 година, Планот за работа на ЗЕЛС за 2014 година и Буџетот на ЗЕЛС за 2014 година. Ги посочи планираните активности, проследени со соодветни финансиски средства, кои беа усвоени од страна на присутните делегати.

Присутните делегати на Собранието развија дискусија, на која беа изнесени голем број предизвици со кои се соочуваат

Komisioneve në BNJVL, të përbëra nga Kryetarë.

Në seancë, Drejtoresha ekzekutive e BNJVL-së, Dushica Perishiq, i prezantoi dokumentet më të rëndësishme të Bashkësisë: Planin strategjik të reviduar të BNJVL-së për vitin 2014-2015, Planin për punën e Bashkësisë për vitin 2014 dhe Buxhetin e BNJVL-së për vitin 2014. Ajo i theksoi aktivitetet e planifikuara, të shoqëruara me mjete financiare të posaçme, të cilat u miratuan nga ana e delegatëve të pranishëm.

локалните власти. Беше укажано дека се донесуваат законски решенија, со кои општината добива одредени обврски, за чие спроведување не се префрлаат соодветни финансиски средства, а притоа се предвидени големи казни за градоначалникот и за општината. На тој начин се девалвира институцијата градоначалник, поради што беше посочено дека треба да се почитува Европската повелба на локалната власт, според која е утврдено дека за секоја префрлена надлежност, на општината треба да и се обезбедат и соодветни финансиски средства за нејзино спроведување. Делегатите, повторно го истакнаа барањето за апанажа на градоначалниците, бидејќи и тие, како и парламентарците се избираат од граѓаните, на локални избори, при што нагласија дека оваа мерка воопшто не предизвикува финансиски импликации во Буџетот на РМ. Беше побарано при про-

Gjatë diskutimit Kryetarët u shprehën se sillen vendime ligjore, në të cilat parashikohen gjoba të mëdhaja për kryetarin dhe komunën, pas kësaj pushtetit lokal nuk i transferohen mjete adekuate për zbatimin e asaj kompetence. Në këtë mënyrë nënçmohet institucioni kryetar, shkak për të cilin u thirrën për nevojën e respektimit më të madh të Kartës Evropiane për Vetëqeverisje Lokale sipas së cilës është caktuar se secila kompetencë e transferuar duhet të shoqërohet me mjete financiare të posaçme. Përsëri u theksua kërkesa për apanazhin e kryetarëve, të cilët janë persona të zgjedhur në zgjedhje lokale dhe se kjo për pushtetin qendror nuk do të shkaktojë aspak pasoja financiare. U kërkua që gjatë shitjes së tokës bujqësore dhe gjatë koncesioneve, komuna

дажбата на земјоделското земјиште и при концесиите, општината да добива најмалку 50% од средства, со што руралните општини ќе обезбедат дополнителни финансии за активности наменети за обезбедување на потребите на своите граѓани.

Истакнати беа и проблемите со кои се соочуваат, особено помалите, рурални општини при изработката на урбанистичките планови. Беше потенцирано дека тие се соочуваат со долг процес и „заглавување" на плановите, особено во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, кога станува збор за пренаменување од земјоделско во градежно земјиште. Урбанизирањето на голем број села оди потешко, бидејќи во катастарот тие се водат како земјоделско земјиште, а тоа предизвикува и забавување при реализацијата на процесот на легализација на дивоградбите. Беше истакната потребата за организирање на средба на претставници од ЗЕЛС со претставници од Министерството за земјоделство,шумарство и водостопанство и со Министерството за транспорт и врски. Дел од градоначалниците укажаа на неможноста за покривање на финансиските долгови во образованието, поради недоволно префрлени средства во блок дотациите од страна на МОН. На Генералното собрание, некои од градоначалници ја поздравија активноста на ЗЕЛС за Банка на општините, со која би им се овозможило на локалните власти да добиваат кредити со пониски каматни стапки за реализација на поголеми инфраструктурни проекти, а особено ќе се обезбеди поддршка и при искористувањето на структурните европски фондови.

УСВОЕН АКЦИСКИОТ ПЛАН НА ЗЕЛС ЗА 2014 ГОДИНА

Акцискиот план на ЗЕЛС за 2014 година го следи реализирањето на ревидираниот Стратегиски план на ЗЕЛС за 2014-2015 година, во кој се утврдени четири стратегиски цели :

1.Финансирање и лобирање;

2. Финансиска стабилност на единиците на локалната самоуправа;

3. Услуги на ЗЕЛС и

4 Обезбедување на професионалност и стручност на стручната служба на ЗЕЛС.

Впрочем, најважните активности во текот на 2014 година се насочени кон лобирањето и застапување на локалните власти пред централната власт и други релевантни институции во правец на обезбедување на поквалитетни законски измени за засилен напредокот на децентрализацијата во земјава и овозможување на адекватно спроведување на надлежностите на општините. Во тој контекст, особено внимание ќе биде посветено на изнаоѓање на начини за обезбедување на поголема финансиска независност на општините, каде приоритет е зголемувањето на зафаќањето од ДДВ и од персоналниот данок. Адекватна примена на Законот за рамномерен регионален развој, донесување на нови или промена на законски решенија со кои ќе се обезбедат разновидни извори за финансирање на малите, рурални општини и обезбедување на Банка на општините која ќе ги задоволува потребите, исклучиво на локалните власти, се исто така, дел од предвидените начини на дејствување на Заедницата во исполнувањето на првата и на втората стратегиска цел. Во правец на обезбедување на

të fitojë së paku 50% nga mjetet, me ç'ka komunat rurale do të sigurojnë financa plotësuese për aktivitetet dedikuar sigurimit të nevojave të qytetarëve. U theksuan edhe problemet me të cilat ballafaqohen, posaçërisht komunat më të vogla rurale, gjatë përpilimit të planeve urbanistike. U shprehën se ato ballafaqohen me proces të gjatë dhe me “bllokim” të planeve, sidomos në Ministrinë e bujqësisë, pyjeve dhe ekonomizimit të ujërave, kur bëhet fjalë për ridedikim nga tokë bujqësore në tokë ndërtimore. Urbanizimi i numrit të madh të fshatrave vështirësohet për shkak se në Kadastër ata konsiderohen si tokë bujqësore edhe pse atje janë ndërtuar shtëpi. Ngadalësim ka edhe gjatë realizimit të procesit të legalizimit të objekteve joligjore. U theksua nevoja për organizimin e takimit mes përfaqësuesve të BNJVL-së, Ministrisë së bujqësisë, pyjeve dhe ekonomizimit të ujit dhe Ministrisë së transportit dhe lidhjeve. Një pjesë prej kryetarëve e shprehën pamundësinë lidhur me mbulimin e mungesave financiare, në rastin e transferimit jo të plotësishëm të mjeteve në blok dotacionet, nga ana e MASH-it. Në Kuvendin Gjeneral, disa nga kryetarët e përshëndetën aktivitetin e BNJVL-së për Bankën e Komunave, me të cilën do t'u mundësohet autoriteteve lokale të fitojnë kredi me norma interesi më të ulëta për realizimin e projekteve më të mëdhaja infrastrukturore, sidomos do të sigurohet përkrahje edhe gjatë shfrytëzimit të fondeve evropiane të strukturuara.

U MIRATUA PLANI AKSIONAL I BNJVL-së PËR VITIN 2014

Plani Aksional i BNJVL-së për vitn 2014, ndejk realizimin e Planit Strategjik të reviduar të BNJVL-së për vitin 2014, në të cilin janë përcaktuar katër qëllime strategjike:

1. Financimi dhe lobimi

2. Qëndrueshmëria financiare e njësive të vetëqeverisjes lokale

3. Shërbimet e BNJVL-së dhe

4.Sigurimi i profesionalizmit dhe ekspertizës së Shërbimit profesional të BNJVL-së.

Aktivitetet më të rëndësishme gjatë vitit 2014 i dedikohen lobimit dhe përfaqësimit të autoriteteve lokale para pushtetit qendror dhe institucioneve të tjera përkatëse, në drejtim të sigurimit të ndryshimeve ligjiore më cilësore për përparimin e përforëcuar të decentralizimit në vend dhe sigurimit të zbatimit adekuat të kompetencave në komuna. Në këtë kontekst vëmendje e veçantë do t'i kushtohet gjetjes së mënyrave për sigurimin e pavarësisë më të madhe të komunave, ku proiriteti është zmadhimi i përfshirjes së TVSH-së dhe nga tatimi personal. Zbatimi adekuat i Ligjit për zhvillim ekonomik rajonal të barabartë, sjellja e vendimeve ligjore të reja ose ndryshimi i tyre, me të cilat do të sigurohen burime të ndryshme për financimin e komunave të vogla, rurale dhe sigurimi i Bankës së Komunave, e cila do t'i plotësojë vetëm nevojat e autoriteteve lokale, janë gjithashtu pjesë e mënyrave të parashikuara për veprimin e Bashkësisë në plotësimin e qëllimit strategjik të parë dhe të dytë. Në drejtimin e sigurimit të mjeteve financiare për komunat, po zhvillohet bashkëpunim me Ministrinë e Mjedisit Jetësor, ku kanë filluar aktivitetet

финансиски средства за општините, во тек е соработка со Министерството за животна средина, каде се започнати координирани активности за искористување на 30 милиони евра. Посебен акцент ќе биде ставен на поддршката на 13-те комисии на ЗЕЛС, како и на 14-те професионални мрежи, од страна на стручната служба на ЗЕЛС. Заради обезбедување на поголем успех во процесот на лобирање, се предвидува да се зајакне практиката за обезбедување на присуство на министри, други стручни лица и експерти, на седниците на УО на ЗЕЛС, во зависност од предвидените теми и предлози за секоја седница.

Сѐ повеќе донатори заминуваат од земјава, со што се намалува поддршката за активностите на ЗЕЛС, а тоа бара поголема посветеност во самостојното изнаоѓање на финансиски средства, односно зајакнување на самоодржливоста на Заедницата. Во овој дел Управниот одбор на ЗЕЛС ќе преземе низа активности, меѓу кои и за поажурно извршување на обврската за плаќање на членарината на општините кон ЗЕЛС.

Во делот на услуги што ЗЕЛС ќе ги обезбедува за своите членки-општините, активностите се насочени кон зајакнување на капацитетите на општинската администрација, преку ЗЕЛС тренинг центарот. Преку изготвениот Годишен план за обуки, кој се темели на изнесените потреби на локалната администрација, ќе се реализираат обуки во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, со што значително се намалуваат трошоците за изнајмување на простор и опрема при нивната реализација.

Обезбедување на е-услуги за граѓаните, подеднакво во сите општини, ЗЕЛС во континуитет го реализира преку ЗЕЛС единицата за поддршка на е -услуги (ЗЕПЕ). Ова е и дел од заложбите на ЗЕЛС и на локалните власти за нивно развивање во „Е- општини“. Системот на е - услуги на ЗЕЛС овозможува неколку клучни софтверски апликации за општините (за градежно земјиште, за дозволи за градба и други) кои истовремено земаат голем дел од работните ресурси на ЗЕЛС. Во континуитет се одржуваат веќе постојните софтверски алатки, обезбедени од ЗЕЛС, а во текот на 2014 година предложени се активности за изработка на две нови софтверски решенија. Во моментов е преземена сеопфатна активност за приклучување на лица кои ќе администрираат со системот за електронско издавање на Б-интегрирани дозволи и елаборати во име на секоја општина, а ќе се реализира и јавна набавка за обезбедување на електронски систем за евидентирање и разменување на акти и списи по постапките, врз основа на Законот за јавна чистота. Врз основа на извлечени искуства од минатото, со софтверот за даноци кој општините го добија преку програмата на УСАИД, каде компанијата месечно ги задолжуваше корисниците – општините директно да ѝ плаќаат надомест за одржување, а ефикасноста од користењето на податоците од системот за даноци зависеше и од волјата на компанијата, односно основачите на истата дали таа ќе продолжи да постои и да ја дава таа услуга и понатаму, се планираат активности и во оваа насока. Дури и во случај на ликвидација на оваа компанија, авторските права преминуваат на основачите на компанијата, што значи дека општините не можат легално да го користат софтверот за сопствена надградба или да склучат договор со друга компанија. Токму затоа најдобро решение е да се изготви софтвер кој ЗЕЛС ќе им го овозможи на општините и ќе се грижи за неговото ажурирање, без да има потреба секоја општина да врши посебна набавка на апликации.

koordinuese për shfrytëzimin e 23 milinë eurove. Theks i veçantë do të vendoset mbi përkrahjen e 13-të Komisioneve të BNJVL-së, si edhe të 14-të Rrjeteve profesionale nga ana e Shërbimit profesional të BNJVL-së. Për shkak të sigurimit të suksesit më të madh në procesin e lobimit, parashikohet të përforëcohet praktika për sigurimin e pjesëmarrjes së ministrave, personave të tjerë profesionalë dhe ekspertëve, në seancat e BD-së të BNJVL-së, në varësi nga temat dhe propozimet e parashikuara për çdo seancë.

Numër i madh donatorësh largohen nga vendi dhe me këtë zvogëlohet përkrahja për aktivitetet e BNJVL-së dhe kjo kërkon përkushtim të madh në gjetjen e vetme të mjeteve financiare, gjegjësisht përforëcimin e vetëqëndrueshmërisë së Bashkësisë. Në këtë pjesë Bordi Drejtues i BNJVL-së do të ndërmarrë një sërë aktivitetesh, mes cilave edhe për zbatimin më të azhuruar të detyrimit për pagimin e anëtarësisë së komunave drejt BNJVL-së.

Në pjesën e shërbimeve që i siguron BNJVL-ja për anëtaret e veta – komunat, aktivitetet drejtohen drejt përforëcimit të kapaciteteve të administratës komunale, nëpërmjet Qendrës së Trajnimeve të BNJVL-së. Nëpërmjet Planit Vjetor të përgatitur për trajnime, i cili themelohet mbi nevojat e shprehura të administratës lokale, do të realizohen trajnime në hapësirat e Qendrës së Trajnimeve të BNJVL-së, me ç'ka do të zvogëlohen shumë shpenzimet për qiramarrjen e hapësirës dhe pajisjes gjatë realizimit të tyre.

Sigurimi i e-shërbimeve për qytetarët, njësoj në të gjitha komunat, BNJVL-ja në vazhdimësi e realizon nëpërmjet BNJVL Njësisë për përkrahjen e e-shërbimeve (ZEPE).Kjo është një pjesë nga përkushtimet e BNJVL-së dhe të autoriteteve lokale për zgjerimin e tyre në ‘’E-komuna’’. Sistemi i e-shërbimeve të BNJVL-së mundëson disa aplikacione softuerike kyçe për komunat (për tokë ndërtimore, për leje për ndërtim etj.) të cilat njëkohësisht marrin pjesë të madhe nga resurset punuese të BNJVL-së. Vazhdimisht mirëmbahen instrumentet softuerike tashmë ekzistuese, të siguruara nga BNJVL-ja kurse për vitin 2014 janë propozuar aktivitete për përgatitjen e dy vendimeve softuerike të reja. Në momentin janë ndërmarrë aktivitete të tërësishme për vendosjen e personave, të cilët do të administrojnë me sistemin për lëshimine B- lejeve të integruara dhe elaborateve, në emrin e çdo komune dhe do të realizohet furnizim publik për sigurimin e sistemit elektronik për evidentimin dhe shkëmbimin e akteve dhe shkresave sipas procedurave në bazë të Ligjit për pastërti publike. Në bazë të përvojave të përjetuara në të kaluarën, me softuerin për tatimet, të cilin komunat e fituan nëpërmjet programit të USAID-it, ku kompania për muaj i obligonte shfrytëzuesit – komunat në mënyrë direkte t'i paguajnë kompenzim për mirëmbajtje, kurse efikasiteti nga shfrytëzimi i të dhënave nga sistemi i tatimeve varej nga vullneti i kompanisë, gjegjësisht themeluesve e të njejtës nëse ajo do të vazhdojë së ekzistuari dhe së dhëni atë shërbim dhe më tej, planifikohen aktivitete edhe në këtë drejtim. Madje dhe në rastin e falimentimit të kësaj kompanie, që do të thotë se komunat nuk mundin në mënyrë legale t'a përdorin softuerin për avancimin e tyre ose të lidhin marrëveshje me kompani tjetër. Pikërisht për këtë zgjidhja më e mirë është të përgatitet softuer të cilin BNJVL-ja do t'jua mundësojë komunave dhe do të kujdeset për azhurimin e tij, pa pasur nevojë që secila komunë të zbatojë furnizim më vete për aplikime.

Ова се само дел од бројните активности предвидени во Акциониот план, кој опфаќа реализација и на низа други проекти, меѓу кои за сертификација на општините за поволно деловно опкружување, сертифицирање на нови лица за модератори на форумите во заедницата, нова форма на граѓанско учество, институционализирана во околу педесетина општини преку општинските совети, активности за зајакнување на работењето на комисиите за односи меѓу заедниците и друго.

Këto janë vetëm pjesë nga aktivitetet e numërta të parashikuara në Planin Aksional, i cili përfshin realizimin e një sërë projekteve të tjera, mes cilave për Çertifikimin e Komunave për rrethim miqësor të biznesit. Çertifikimi i personave të rinj për moderatorë të forumeve në bashkësi, formë e re e përfaqësimit qytetar, e institucionalizuar në rreth pesëdhjetë komuna nëpërmjet këshillave të komunave, aktiviteteve për përforëcimin e punës së komisioneve për marrëdhënie mes bashkësive, e të tjera.

УТВРДЕНИ ЧЛЕНОВИТЕ НА 13-ТЕ КОМИСИИ НА ЗЕЛС ЗА ПЕРИОДОТ 2013-2017 ГОДИНА

Како постојани тела, во ЗЕЛС функционираат 13 комисии, кои опфаќаат области што се во надлежност на локалните власти: финансирање, урбанизам и просторно планирање, животна средина, образование, култура, комунални дејности, рурален развој, локален економски развој, рамномерен регионален развој и други. Овие комисии се составени исклучиво од градоначалници, наспроти 14-те професионални мрежи во ЗЕЛС, кои се составени од претставници од општинската администрација. На четвртата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС беше разгледана предлог- листата на членови за секоја комисија. При изборот се водеше грижа за стручноста на секој од градоначалниците во дадената област што ја опфаќа комисијата и истовремено се предлагаа дел од градоначалниците кои веќе членувале во одредена комисија од претходниот состав, со цел обезбедување на поголема ефикасност и континуитет во работењето.

Управниот одбор на ЗЕЛС укажа дека квалитетните политики на ЗЕЛС зависат од ажурноста и подготвеноста на комисиите и дека е потребно членовите да ги отворат сите проблеми со кои се соочуваат локалните власти во рамките на секоја од комисиите и потоа да достават конкретни предлози за нивно разрешување до Управниот одбор на ЗЕЛС. Предлог-листата со членови на комисиите беше доставена до сите предложени градоначалници, по што е утврден дефинитивниот состав на 13-те комисии во ЗЕЛС. Секоја комисија на конститутивниот состанок ќе избере претседател кој ја има улогата да ги претставува и застапува утврдените предлози и заклучоци пред Управниот одбор на ЗЕЛС и други тела и институции.

1. КОМИСИЈА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ

Претседател:
Марјан Ристески, градоначалник на општина Прилеп
Членови:
1. Сокол Митровски, градоначалник на општина Ѓорче Петров,
2. Хазби Идризи, градоначалник на општина Боговиње,
3. Андреј Жерновски, градоначалник на општина Центар,
4. Александар Панов, градоначалник на општина Кавадарци.

2. КОМИСИЈА ЗА ОПШТИНСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

Членови:
1. Тони Трајковски, градоначалник на општина Гази Баба,
2. Ѓорѓи Дамчевски, градоначалник на општина Крушево,
3. Јован Пејковски, градоначалник на општина Чучер Сандево,
4. Садула Дураку, градоначалник на општина Липково,
5. Аријан Ибраим, градоначалник на општина Центар Жупа,

U CAKTUAN ANËTARËT E 13-të KOMISIONEVE TË BNJVL-së PËR PERIUDHËN 2013-2017

Si trupa të përhershëm të BNJVL-së, funksionojnë 13 Komisione, të cilat i përfshijnë fushat që janë nën kompetencën e autoriteteve lokale: financimi, urbanizmi dhe planifikimi hapësinor, mjedisi jetësor, arsimi, kultura, veprimtaria komunale, zhvillimi rural, zhvillimi ekonomik lokal, zhvillimi rajonal i barabartë etj. Këto komisione përbëhen vetëm nga Kryetarë, kundrejt 14 Rrjeteve profesionale në BNJVL, që përbëhen nga përfaqësues të administratës komunale. Në seancën e katërt të Bordit Drejtues të BNJVL-së, mbajtur më 29 nëntor të vitit 2013, u shqyrtua propozim-lista e anëtarëve të secilit komision. Gjatë zgjedhjes mbahej përgjegjësi për ekspertizën e secilit Kryetar në fushën e dhënë, e përfshirë nga komisioni dhe në të njejtën kohë u propozuan pjesë prej kryetarëve, të cilët tashmë kanë qënë anëtarë në ndonjë komision nga përbërja e mëparshme me qëllim sigurimi i efikasitetit më të madh dhe kontinuitetit në punë.

Bordi Drejtues i BNJVL-së i shprehu politikat cilësore të BNJVL-së që varen nga azhurimi dhe përgatitja e Komisioneve dhe se nevojitet që anëtarët t'i hapin të gjitha çështjet problematike me të cilat ballafaqohen autoritetet lokale në kuadër të çdo Komisioni dhe më pas të dërgojnë propozime konkrete për zgjidhjen e tyre deri te Bordi Drejtues i BNJVL-së. Propozim-lista me anëtarët e komisioneve u dërgua deri te të gjithë anëtarët e propozuar me ç'rast u caktua përbërja përfundimtare e 13 Komisioneve në BNJVL. Secili Komision në takimin konstitutiv do të zgjedhë Kryetar, i cili ka rol t'i përfaqësojë dhe prezantojë propozimet dhe konkluzionet e caktuara para Bordit Drejtues të BNJVL-së dhe trupave e institucioneve të tjera.

1. KOMISIONI PËR FINANCIM

Kryetar:
Marjan Risteski, Kryetar i Komunës së Prilepit
Anëtarë:
1. Sokoll Mitrovski, Kryetar i Komunës së Gjorçe Petrovit
2. Hazbi Idrizi, Kryetar i Komunës së Bogovinës
3. Andrej Zhernovski, Kryetar i Komunës së Qendrës
4. Aleksandar Panov, Kryetar i Komunës së Kavadarit

2. KOMISIONI PËR ADMINISTRATË KOMUNALE

Anëtarë:
1. Toni Trajkovski, Kryetar i Komunës së Gazi Babës
2. Gjorgji Damçevski, Kryetar i Komunës së Krushevës
3. Jovan Pejkovski, Kryetar i Komunës së Çuçer Sandevës
4. Sadulla Duraku, Kryetar i Komunës së Likovës
5. Arijan Ibraim, Kryetar i Komunës së Qendrës Zhupë

6. Блажо Велков, градоначалник на општина Ново Село,
7. Орце Цветковски, градоначалник на општина Лозово.

3. КОМИСИЈА ЗА КУЛТУРА

Членови:
1. Владимир Талевски, градоначалник на општина Битола,
2. Ружди Љата, градоначалник на општина Дебар,
3. Билјана Беличанец Алексиќ, градоначалник на општина Кисела Вода,
4. Бајрам Кадрија, градоначалник на општина Врапчиште,
5. Горанчо Пановски, градоначалник на општина Чашка,
6. Тони Заткоски, градоначалник на општина Кривогаштани,
7. Беким Мурати, градоначалник на општина Сарај.

4. КОМИСИЈА ЗА КОМУНАЛНИ ДЕЈНОСТИ

Членови:
1. Жика Стојановски, градоначалник на општина Илинден,
2. Арсенчо Алексовски, градоначалник на општина Крива Паланка,
3. Иван Франгов, градоначалник на општина Гевгелија,
4. Тони Коцески, градоначалник на општина Јегуновце,
5. Азем Садики, градоначалник на општина Студеничани,
6. Елвис Бајрам, градоначалник на општина Шуто Оризари,
7. Зоран Тасев, градоначалник на општина Свети Николе.

5. КОМИСИЈА ЗА РУРАЛЕН РАЗВОЈ

Членови:
1. Љупчо Колев, градоначалник на општина Босилово,
2. Благој Јованов, градоначалник на општина Конче,
3. Брахим Ајвази, градоначалник на општина Арачиново,
4. Лазар Котевски, градоначалник на општина Новаци,
5. Енвер Пајазити, градоначалник на општина Брвеница,
6. Стојанче Лазов, градоначалник на општина Росоман,
7. Зоран Минов, градоначалник на општина Карбинци.

6. КОМИСИЈА ЗА Е-ОПШТИНИ

Членови:
1. Славчо Чадиев, градоначалник на општина Велес,
2. Сашко Јанев, градоначалник на општина Неготино,
3. Трајче Димитриев, градоначалник на општина Демир Капија,
4. Момчило Алексовски, градоначалник на општина Ранковце,
5. Цветомир Угриноски, градоначалник на општина Вевчани,
6. Хазби Идризи, градоначалник на општина Боговиње.

7. КОМИСИЈА ЗА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Членови:
1. Никола Бакрачески, градоначалник на општина Охрид,
2. Блажо Станков, градоначалник на општина Зрновци,
3. Мите Андоновски, градоначалник на општина Кратово,
4. Борче Стамов, градоначалник на општина Дојран,
5. Фатмир Дехари, градоначалник на општина Кичево,
6. Мукрем Мехмеди, градоначалник на општина Маврово – Ростуше,
7. Исмаил Јахоски, градоначалник на општина Пласница.

8. КОМИСИЈА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И СПОРТ

Членови:
1. Дарко Митевски, градоначалник на општина Македонска Каменица,
2. Теута Арифи, градоначалник на општина Тетово,
3. Петре Латиновски, градоначалник на општина Бутел,

6. Bllazho Vellkov, Kryetar i Komunës së Novo Sellës
7. Orce Cvetkovski, Kryetar i Komunës së Llozovës

3. KOMISIONI PËR KULTURË

Anëtarë:
1. Vlladimir Talevski, Kryetar i Komunës së Manastirit
2. Ruzhdi Lata, Kryetar i Komunës së Dibrës
3. Biljana Beliçanec Aleksiq, Kryetare e Komunës së Kisella Vodës
4. Bajram Kadrija, Kryetar i Komunës së Vrapçishtit
5. Gorançо Panovski, Kryetar i Komunës së Çashkës
6. Toni Zatkoski, Kryetar i Komunës së Krivogashtanit
7. Bekim Murati, Kryetar i Komunës së Sarajit

4. KOMISIONI PËR VEPRIMTARITË KOMUNALE

Anëtarë:
1. Zhika Stojanovski, Kryetar i Komunës së Ilindenit
2. Arsenço Aleksovski, Kryetar i Komunës së Kriva Pallankës
3. Ivan Frangov, Kryetar i Komunës së Gjevgjelisë
4. Toni Koceski, Kryetar i Komunës së Jegunovcës
5. Azem Sadiki, Kryetar i Komunës së Studeniçanit
6. Ellvis Bajram, Kryetar i Komunës së Shuto Orizarës
7. Zoran Tasev, Kryetar i Komunës së Sveti Nikoles

5. KOMISIONI PËR ZHVILLIM RURAL

Anëtarë:
1. Ljupço Kolev, Kryetar i Komunës së Bosilevës
2. Bllagoj Jovanov, Kryetar i Komunës së Konçes
3. Brahim Ajvazi, Kryetar i Komunës së Haraçinës
4. Llazar Kotevski, Kryetar i Komunës së Novacit
5. Enver Pajaziti, Kryetar i Komunës së Bërvenicës
6. Stojançe Llazov, Kryetar i Komunës së Rosomanit
7. Zoran Minov, Kryetar i Komunës së Karbincit

6. KOMISIONI PËR E-KOMUNA

Anëtarë:
1. Sllavço Çadiev, Kryetar i Komunës së Velesit
2. Sashko Janev, Kryetar i Komunës së Negotinës
3. Trajçe Dimitriev, Kryetar i Komunës së Demir Kapisë
4. Momçillo Aleksovski, Kryetar i Komunës së Rankovcës
5. Cvetomir Ugrinoski, Kryetar i Komunës së Vevçanit
6. Hazbi Idrizi, Kryetar i Komunës së Bogovinës

7. KOMISIONI PËR ZHVILLIM EKONOMIK LOKAL

Anëtarë:
1. Nikolla Bakraçeski, Kryetar i Komunës së Ohrit
2. Bllazho Stankov, Kryetar i Komunës së Zërnovcit
3. Mite Andonovski, Kryetar i Komunës së Kratovës
4. Borçe Stamov, Kryetar i Komunës së Dojranit
5. Fatmir Dehari, Kryetar i Komunës së Kërçovës
6. Mukrem Mehmedi, Kryetar i Komunës së Mavrovë-Rostushës
7. Ismail Jahoski, Kryetar i Komunës së Pllasnicës

8. KOMISIONI PËR ARSIM DHE SPORT

Anëtarë:
1. Darko Mitevski, Kryetar i Komunës së Makedonska Kamenicës
2. Teuta Arifi, Kryetare e Komunës së Tetovës
3. Petre Llatinovski, Kryetar i Komunës së Butelit

4. Ѓоко Стрезовски, градоначалник на општина Ресен,
5. Сашко Николов, градоначалник на општина Радовиш,
6. Фатмир Дехари, градоначалник на општина Кичево,
7. Зиадин Села, градоначалник на општина Струга.

9. КОМИСИЈА ЗА УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Членови:
1. Ратко Димитровски, градоначалник на општина Кочани,
2. Стефче Трпковски, градоначалник на општина Сопиште,
3. Ивица Конески, градоначалник на општина Аеродром,
4. Анастасија Олумчева, градоначалник на општина Богданци,
5. Милосим Војнески, градоначалник на Македонски Брод,
6. Изет Мециити, градоначалник на општина Чаир.

10. КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Членови:
1. Љупчо Блажевски, градоначалник на општина Демир Хисар,
2. Милован Стојковски, градоначалник на општина Старо Нагоричане,
3. Исен Асани, градоначалник на општина Теарце,
4. Веле Груевски, градоначалник на општина Зелениково ,
5. Игор Трајкоски, градоначалник на општина Дебарца,
6. Драги Нацински, градоначалник на општина Берово,
7. Тони Тоневски, градоначалник на општина Пробиштип.

11. КОМИСИЈА ЗА ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Членови:
1. Фатмир Изаири, градоначалник на општина Желино,
2. Илчо Захариев, градоначалник на општина Штип,
3. Николче Чурлиновски, градоначалник на општина Валандово,
4. Жанета Чаушевска, градоначалник на општина Градско,
5. Боше Милошевски, градоначалник на општина Долнени,
7. Ванчо Стојанов, градоначалник на општина Василево.

12. КОМИСИЈА ЗА РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Членови:
1. Зоран Дамјановски, градоначалник на општина Куманово,
2. Тони Заткоски, градоначалник на општина Кривогаштани,
3. Зијадин Села, градоначалник на општина Струга,
4. Славчо Чадиев, градоначалник на општина Велес ,
5. Тони Тоневски, градоначалник на општина Пробиштип,
6. Теута Арифи, градоначалник на општина Тетово,
7. Ванчо Стојанов, градоначалник на општина Василево,
8. Сокол Митровски, градоначалник на општина Ѓорче Петров.

13. КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА

Членови:
1. Дарко Шехтански, градоначалник на општина Делчево,
2. Стевче Јакимовски, градоначалник на општина Карпош,
3. Борче Митевски, градоначалник на општина Петровец,
4. Стево Пивковски, градоначалник на општина Могила,
5. Костадин Личков, градоначалник на општина Чешиново Облешево,
6. Емил Дончев, градоначалник на општина Виница,
7. Игор Поповски, градоначалник на општина Пехчево,
8. Садула Дураку, градоначалник на општина Липково.

4. Gjoko Strezovski, Kryetar i Komunës së Resnjës
5. Sashko Nikollov, Kryetar i Komunës së Radovishit
6. Fatmir Dehari, Kryetar i Komunës së Kërçovës
7. Zijadin Sela, Kryetar i Komunës së Strugës

9. KOMISIONI PËR URBANIZËM DHE PLANIFIKIM HAPËSINOR

Anëtarë:
1. Ratko Dimitrovski, Kryetar i Komunës së Koçanës
2. Stefçe Tërpkovski, Kryetar i Komunës së Sopishtës
3. Ivica Koneski, Kryetar i Komunës së Aerodromit
4. Anastasija Ollumçeva, Kryetare e Komunës së Bogdancit
5. Millosim Vojneski, Kryetar i Komunës së Makedonski Brodit
6. Izet Mexhiti, Kryetar i Komunës së Çairit

10. KOMISIONI PËR MBROJTJEN E MJEDISIT JETËSOR

Anëtarë:
1. Ljupço Bllazhevski, Kryetar i Komunës së Demir Hisarit
2. Millovan Stojkovski, Kryetar i Komunës së Staro Nagoriçanit
3. Isen Asani, Kryetar i Komunës së Tearcës
4. Vele Gruevski, Kryetar i Komunës së Zelenikovës
5. Igor Trajkoski, Kryetar i Komunës së Debarcës
6. Dragi Naxhinski, Kryetar i Komunës së Berovës
7. Toni Tonevski, Kryetar i Komunës së Probishtipit

11. KOMISIONI PËR SHËNDETËSI DHE MBROJTJE SOCIALE

Anëtarë:
1. Fatmir Izairi, Kryetar i Komunës së Zhelinës
2. Illço Zahariev, Kryetar i Komunës së Shtipit
3. Nikollçe Çurlinovski, Kryetar i Komunës së Vallandovës
4. Zhaneta Çaushevska, Kryetare e Komunës së Gradskos
5. Boshe Milloshevski, Kryetar i Komunës së Dollnenit
6. Vanço Stojanov, Kryetar i Komunës së Vasilevës

12. KOMISIONI PËR ZHVILLIM TË BARABARTË RAJONAL

Anëtarë:
1. Zoran Damjanovski, Kryetar i Komunës së Kumanovës
2. Toni Zatkoski, Kryetar i Komunës së Krivogashtanit
3. Zijadin Sela, Kryetar i Komunës së Strugës
4. Sllavço Çadiev, Kryetar i Komunës së Velesit
5. Toni Tonevski, Kryetar i Komunës së Probishtipit
6. Teuta Arifi, Kryetare e Komunës së Tetovës
7. Vanço Stojanov, Kryetar i Komunës së Vasilevës
8. Sokoll Mitrovski, Kryetar i Komunës së Gjorçe Petrovit

13. KOMISIONI PËR ENERGJETIKË

Anëtarë:
1. Darko Shehtanski, Kryetar i Komunës së Dellçevës
2. Stevçe Jakimovski, Kryetar i Komunës së Karposhit
3. Borçe Mitevski, Kryetar i Komunës së Petrovecit
4. Stevo Pivkovski, Kryetar i Komunës së Mogillës
5. Kostadin Liçkov, Kryetar i Komunës së Çeshinovë-Obleshevës
6. Emill Donçev, Kryetar i Komunës së Vinicës
7. Igor Popovski, Kryetar i Komunës së Pehçevës
8. Sadulla Duraku, Kryetar i Komunës së Likovës

ПРВА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈАТА И ЛОКАЛНИОТ РАЗВОЈ ВО ПЕРСПЕКТИВА НА ИДНОТО ЧЛЕНСТВО ВО ЕУ

-„Темелејќи се на фактите презентирани во разни домашни и меѓународни извештаи за развојот на локалната самоуправа во нашата земја и за она што е направено и иницирано за забрзан и квалитетен процес на децентрализација, можеби со нескромност ќе констатирам дека Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија- ЗЕЛС, има голема и суштинска улога и со право, во голем дел, треба да ги понесе заслугите за направеното во изминатите осум години, од 2005 година досега. Затоа и со задоволство и посебна чест ќе говорам во името на сите општини, членки на ЗЕЛС на оваа прва „Конференција за децентрализацијата и локалниот развој во перспектива на идното членство во ЕУ". Ова го истакна претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, пред градоначалниците, претставниците од надлежните институции на централно и на локално ниво, како и претставниците на граѓанскиот сектор и на меѓународната донаторска заедница, на конференцијата што се одржа во салата во хотелот „Александар Палас" на 12 декември, 2013 година.

На конференцијата говореа министерот за локална самоуправа, Тахир Хани, Алесандро Фракасети, ВД постојан претставник на УНДП и заменик- амбасадорот на Делегацијата на Европската унија во нашата земја, Робин Лидел.

-„Владата на Република Македонија и Министерството за локална самоуправа целосно стојат зад политичката определба за градење на децентрализиран систем, во кој општините ќе располагаат со надлежности и ресурси за поттикнување на локалниот економски развој. На задоволство на МЛС и на нашите партнери- ЗЕЛС, можам да констатирам дека функционирањето на локалната самоуправа во земјава е на нивото на економскиот и демократскиот капацитет во државата и бележи постојан напредок. Оваа констатација не значи дека сме ја завршиле работата или дека општините го достигнале својот максимум", рече министе-

KONFERENCA E PARË PËR DECENTRALIZIM DHE ZHVILLIM LOKAL NË PERSPEKTIVËN E ANËTARËSIMIT NË BE

-"Duke u bazuar mbi faktet e prezantuara në raporte të ndryshme vendase dhe ndërkombëtare për zhvillimin e vetëqeverisjes lokale në vend, punën e kryer dhe të inicuar për proces të përshpejtuar dhe cilësor të decentralizimit, ndoshta haptazi do të konstatoj se Bashkësia e njësive të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë – BNJVL ka rol të madh dhe thelbësor. Andaj, me të drejtë për një pjesë të madhe merita i takon asaj për tetë vitet e fundit, nga viti 2005 deri më sot. Për këtë shkak, me kënaqësi dhe nder të veçantë do të flas në emër të të gjitha komunave, anëtare të BNJVL-së në këtë Konferencë të parë të decentralizimit dhe zhvillimit lokal në perspektivën e anëtarësisë në BE. Këtë e theksoi Kryetari i BNJVL-së, z. Koce Trajanovski para kryetarëve, përfaqësuesve të institucioneve kompetente në nivel lokal dhe qendror, si dhe përfaqësuesve të sektorit qytetar dhe bashkësisë ndërkombëtare të donatorëve në Konferencën në fjalë që u mbajt në sallën e hotelit "Aleksandar Palas", më 12 dhjetor të vitit 2013.

Në Konferencën mbajtën fjalim Ministri i vetëqeverisjes lokale, Tahir Hani, Përfaqësuesi i përhershëm i UNDP-së, Aleksandaro Frakaseti dhe Zëvendësambasadori i Delegacionit të Bashkimit Evropian në vend, Robin Lidell.

-"Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe Ministria e vetëqeverisjes lokale tërësisht qëndrojnë pas përcaktimit politik për ndërtimin e sistemit të decentralizuar në të cilin komunat do të disponojnë me kompetenca dhe resurse për nxitjen e zhvillimit

рот Хани. Тој истакна дека во изминатиот период приходите на општините се зголемени по повеќе основи и тој тренд ќе продолжи и во иднина. Оваа средба е само поттик за продолжување на дијалогот меѓу централната и локалната власт и потсетување на актуелните прашања за кои секогаш мора да има решение и компромис, потенцираше министерот, Тахир Хани.

Високите претставници од УНДП и од Делегацијата на ЕУ истакнаа дека и понатаму ќе ја поддржуваат локалната власт во нашата земја, бидејќи 70% од европската законска регулатива се имплементира на локално ниво. Затоа, силни

локални власти со зајакнати административни капацитети оспособни за адекватно извршување на своите надлежности, утврдени преку законски нормативи, претставува важен сегмент за приближувањето на нашата земја кон Европската унија.

Со наслов „Да ги подобриме локалните услуги! Да го забрзаме локалниот развој и раст!", професорот Томе Неновски ги презентираше клучните наоди и препораки од Извештајот за спроведување на процесот на децентрализација. Тој ги посочи предизвиците на општините, кои се произлезени од истражувањето, извршено во единиците на локална самоуправа, каде е констатирано дека се зголемува бројот на општини чии сметки се блокирани, се нагласува недостатокот на блок дотациите за покривање на потребите за извршување на надлежноста во образованието, се нагласува потребата од промени во методологијата за испорачување на данок од приход, кој сега го добива општината каде лицето живее, а не каде што работи, посочени се и проблемите околу наплатата на комуналните такси за улично осветлување, потребата од поголеми трансфери за капитални инвестиции и друго. Од друга страна, пак, беше констатирано дека е подобрена испораката на локалните услуги, воспоставена е добра соработка меѓу советите и градоначалниците, континуирано се зголемува обемот на воспоста-

ekonomik lokal. Në kënaqësi të MVL-së dhe partnerëve tanë-BNJVL, mund të konstatoj se funksionimi i vetëqeverisjes lokale në vend është në nivel të kapacitetit ekonomik dhe demokratik të shtetit dhe shënon përparim të vazhdueshëm. Ky konstatim nuk nënkupton se e kemi kryer punën ose se komunat e kanë dhënë maksimumin e tyre", tha Ministri Hani. Ai potencoi se në periudhën e kaluar të ardhurat e komunave janë zmadhuar në më shumë baza dhe ky trend do vazhdojë edhe në të ardhmen. Ky takim nuk është vetëm nxitje për vazhdimin e dialogut ndërmjet pushtetit lokal dhe qendror, por edhe na rikujton në çështjet aktuale për të cilat çdoherë duhet të ekzistojë zgjidhje dhe kompromis, theksoi Ministri Tahir Hani.

Përfaqësuesit e lartë nga UNDP-ja dhe nga Delegacioni i BE-së theksuan se edhe më tej do vazhdojnë t'a përkrahin pushtetin lokal në vend sepse 70 % nga legjislacioni evropian implementohet në nivel lokal. Prandaj, autoritetet e fuqishme lokale me kapacitetet e përforëcuara administrative, të afta për kryerje përkatëse të kompetencave personale, të përcaktuara nëpërmjet normativave juridike përfaqësojnë segment të rëndësishëm në rrugën e aderimit të Maqedonisë drejt Bashkimit Evropian.

Me titullin "T'i përmirësojmë shërbimet lokale! T'a përshpejtojmë rritjen dhe zhvillimin lokal!"- Profesori Tome Nenovski i prezantoi rekomandimet kyçe nga Raporti për zbatimin e procesit të decentralizimit. Ai i përmendi sfidat e komunave, që rrjedhin nga hulumtimi i kryer njësive të vetëqeverisjes lokale, ku është konstatuar se numri i komunave me llogari të bllokuara po rritet, theksohet mungesa e blok dotacioneve për mbulimin e nevojave lidhur me kryerjen e

kompetencës në arsim, theksohet nevoja për ndryshime në metodologjinë për dërgesën nga tatimi mbi të hyrat, të cilin tani komuna e merr aty ku personi banon e jo aty ku punon, gjithashtu janë theksuar edhe problemet lidhur me arkëtimin e taksave komunale për ndriçim rrugor, nevojat për transferime më të mëdha për investime kapitale dhe të tjera.

Nga ana tjetër u konstatua se dërgesa e shërbimeve lokale është përmirësuar, është vendosur bashkëpunimi i mirë

вената меѓуопштинска соработка, во некои општини се градат нови училишни згради, има инвестиции за социјална заштита на децата и на старите лица, се зголемува бројот на технолошки –индустриски зони за развивање на локалната економија. Во извештајот беше нагласено дека општините ги зголемуваат електронските услуги, при што добиваат целосна поддршка од ЗЕЛС, а се зголемува и подигањето на степенот на обученоста на локалната администрација, најчесто преку ЗЕЛС тренинг центарот.

На конференцијата се разви и плодна дискусија, а заменик- министерот, Ѓорѓија Сајкоски и извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, одговараа на големиот број прашања од присутните кои се однесуваа на работата на локалната самоуправа, предизвиците со кои тие се соочуваат и можностите за нивно решавање. Присутните имаа голем број на прашања за учеството и искористеноста на средствата од ИПА фондовите и активностите на општините во сферата на комуналните услуги и заштитата на животната средина. Организацијата на конференцијата беше поддржана од Канцеларија на УНДП во Скопје.

ndërmjet këshillave dhe kryetarëve, numri i bashkëpunimit ndërkomunal të vendosur zmadhohet në vazhdimësi, në disa komuna ndërtohen ndërtesa të reja shkollore, ka investime për mbrojtjen sociale të fëmijëve dhe të të moshuarve, zmadhohet numri i zonave teknologjike industriale për zhvillimin e ekonomisë lokale. Në Raport theksohet se komunat i zmadhojnë shërbimet elektronike, me ç'rast fitojnë përkrahje të plotë nga BNJVL-ja, por zmadhohet edhe ngritja e nivelit të trajnimit të administratës lokale më së shpeshti nëpërmjet Qendrës së Trajnimeve të BNJVL-së.

Në Konferencë u zhvillua edhe diskutim frytdhënës, me ç'rast Zëvendësministri Gjorgjija Sajkoski dhe Drejtoresha Ekzekutive e BNJVL-së, Dushica Perishiq i'u përgjigjeshin shumë pyetjeve të drejtuara nga të pranishmit lidhur me vetëqeverisjen lokale, sfidat me të cilat ballafaqohen dhe mundësitë për zgjidhjen e tyre. Të pranishmit kishin numër të madh pyetjesh për pjesëmarrjen dhe shfytëzimin e mjeteve nga IPA Fondet dhe aktivitetet e komunave në sferën e shërbimeve komunale dhe mbrojtjen e mjedisit jetësor. Organizimi i Konferencës ishte i mbështetur nga Zyra e UNDP-së në Shkup.

ЗЕЛС ОРГАНИЗИРА НАПРЕДНА ОБУКА ЗА ОПШТИНСКИТЕ ИТ СПЕЦИЈАЛИСТИ

На 24 декември, 2013 година, во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, беше организирана напредна обука за претставници од општинската администрација, од одделенијата за информатичка технологија (ИТ) на тема „Анализа и моделирање на системските побарувања и бизнис процесите во една работна организација." За оваа обука беа ангажирани професионални лица од Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство (ФИНКИ) кои на присутните им говореа за придобивките од спроведувањето на детална анализа и моделирање на работните процеси во општината. Претставувањето на ИТИЛ практиките наиде на голем интерес кај присутните, особено во вториот дел на обуката, каде и практично беше презентирана софтверската апликација за моделирање на работните процеси, достапна преку веб прелистувач, која работи на сите оперативни системи. По презентираните примери за системот за библиотека и системот за справување со тикети, присутните истакнаа дека обуката ќе им користи, како за стратешко планирање и оптимизација на трошоците, така и за прикажување на бизнис вредноста на ИТ, со што би се подобрила успешноста на проектите, а со тоа и би се воспоставиле висококвалитетни ИТ сервиси за граѓаните во земјава.

BNJVL-ja ORGANIZON TRAJNIM TË AVANCUAR PËR SPECIALISTËT KOMUNALË PËR TEKNOLOGJI INFORMATIKE

Më datë 24 dhjetor të vitit 2013, në hapësirat e Qendrës së Trajnimeve të BNJVL-së, u realizua trajnim i avancuar për përfaqësuesit e administratës komunale nga departamentet për Teknologji Informatike (TI), me temë "Analiza dhe modelimi i kërkesave sistematike dhe biznes proceseve në një organizatë punuese". Për këtë trajnim u angazhuan persona profesionalë nga Fakulteti i shkencave informatike dhe inxhinierisë kompjuterike (FINKI), të cilët para të pranishmëve folën për përfitimet nga zbatimi i analizës së detajuar dhe modelimin e proceseve të punës në komunë. Prezantimi i ITIL praktikave zgjoi interes të madh te të pranishmit, sidomos pjesa e dytë e trajnimit, ku edhe në mënyrë praktike u prezantua aplikimi softuerik për modelimin e proceseve të punës, i disponueshëm nëpërmjet ueb shfletuesit dhe i cili punon në të gjitha sistemet operative. Pas prezantimit të shembujve për sistemin e bibliotekës dhe sistemin për trajtimin e biletave, të pranishmit theksuan se trajnimi do t'ju shërbejë si për planifikim strategjik dhe optimizim të shpenzimeve ashtu edhe për shfaqjen e biznes vlerës së TI-ve, me ç'rast do të përmirësohej suksesi i projekteve dhe me këtë vendosja e TI shërbimeve shumë cilësore për qytetarët e këtij vendi.

КОНЦЕПТОТ „НЕМА ПОГРЕШНА ВРАТА“ ПРЕЗЕНТИРАН ПРЕД ОПШТИНСКИТЕ СЕКРЕТАРИ

ЗЕЛС тренинг центарот, на 26 декември, 2013 година, организираше советување за концептот „Нема погрешна врата“, наменето за општинските секретари. Иницијативата произлезе од заклучокот на УО на ЗЕЛС, донесен на последната седница одржана на 29.11.2013 година, кога беше укажано дека спроведувањето на овој концепт развиен од страна на Министерството за информатичко општество и администрација (МИОА), создава одредени предизвици кај локалните власти. Присутните ги поздрави извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, која укажа на потребата од почесто организирање на вакви средби, со оглед на важноста на функцијата - секретар на општина и можноста најнепосредно да се осознаат потребите и предизвиците со кои се соочуваат вработените во општините, при извршувањето на нивните работни обврски, а кои ЗЕЛС се обидува да ги реши преку организирање на обуки, советувања, работилници и конференции. Таа ја потенцираше и добрата соработка меѓу ЗЕЛС и МИОА, особено при реализацијата на обуките на претставниците за управувањето со човечки ресурси од општините, на начин што беа обезбедени адекватни стручни лица кои успеаја да разјаснат многу дилеми од делот на вработување, дисциплинска одговорност, оценување на вработените и други. Перишиќ истакна дека ЗТЦ е подготвен да организира и специјализирани обуки за општинската администрација и дека и тука очекува поддршка од МИОА.

Задоволство од досегашната соработка со ЗЕЛС изрази и државниот секретар на Министерство за информатичко општество и администрација, Јахји Јахија, кој укажа на отвореноста на МИОА и за други иницијативи од општините и од ЗЕЛС, во правец на градење на стручна и ефикасна администрација и обезбедување на поефикасни услуги за граѓаните. Јахија, пред присутните, ги презентираше актуелните проекти на ова министерство, меѓу кои и „Нема погрешна врата“ и ја потенцира можноста за коментирање, уште во фазата на изработка, преку користењето на алатката ЕНЕР и на РИА, каде институциите може да се пријавуваат на овие веб базирани страници, да ги разгледуваат поставените документи, да коментари и предлагаат уште во фазата на изработка на проекти и закони.

KONCEPTI "NUK KA DERË TË GABUAR" U PREZANTUA PARA SEKRETARËVE KOMUNALË

Qendra e Trajnimeve e BNJVL-së, më datë 26 dhjetor të vitit 2013, organizoi këshillim për konceptin "Nuk ka derë të gabuar", i dedikuar për sekretarët komunalë. Iniciativa rrjedhi si pasojë e konkluzionit të BD-së së BNJVL-së, i sjellë në seancën e fundit, që u mbajt më datë 29.11.2013, kur u vë në dukje se zbatimi i këtij koncepti, i zhvilluar nga ana e Ministrisë së shoqërisë informatike dhe administratës (MSHIA), shkakton sfida të caktuara te autoritetet lokale. Drejtoresha ekzekutive e BNJVL-së, Dushica Perishiq, i përshëndeti të pranishmit dhe e theksoi nevojën për organizimin më të shpeshtë të takimeve të këtilla, duke e marrë parasysh rëndësinë e funksionit-sekretar i komunës dhe mundësinë në mënyrë më të drejtpërdrejtë të njihen nevojat dhe sfidat me të cilat ballafaqohen të punësuarit në komuna gjatë zbatimit të obligimeve të tyre, të cilat BNJVL-ja mundohet t'i zgjidhë nëpërmjet organizimit të trajnimeve, këshillimeve, punëtorive dhe konferencave. Ajo theksoi bashkëpunimin e mirë mes BNJVL-së dhe MSHIA-s, sidomos në realizimin e trajnimeve për përfaqësuesit që menaxhojnë me resurset njerëzore nga komunat, në mënyrë që u siguruan persona profesinalë adekuatë, të cilët arritën t'ë zgjidhin shumë dilema përsa i përket punësimit, përgjegjësisë disciplinare, vlerësimit të të punësuarve etj. Perishiq u shpreh se QTB-ja është e gatshme të organizojë edhe trajnime të specializuara për administratën komunale, për të cilat shpreson në përkrahjen e MSHIA-s.

Kënaqësi nga bashkëpunimi i deritanishëm me BNJVL-në shprehu edhe Sekretari shtetëror i Ministrisë së shoqërisë informatike dhe administrimit, Jahi Jahija, i cili theksoi disponueshmërinë e MSHIA-s edhe për iniciativa të tjera nga komunat dhe nga BNJVL-ja, në drejtim të ndërtimit të administratës profesionale dhe efikase, po

Секретарите од општините ја потенцираа потребата за обезбедување на разумен временски рок за изнесување на мислењата и коментарите од локалните власти, по нови законски или други предлог-решенија, на што досега предлагачите не обрнуваа доволно внимание. Директорката од ЗЕЛС ја претстави досегашната пракса на доставување на предлог-законите до сите општини од страна на ЗЕЛС, по електронски пат, а добиените одговори се сублимираат и се испраќаат до предлагачот. Беше укажано дека ЗЕЛС ја користи и можноста за лобирање и преку Комисија за локална самоуправа, во рамките на Парламентот, а присутните беа запознаени дека деновиве ЗЕЛС испрати писмо до Премиерот на Република Македонија да се овозможи непосредно вклучување на претставници од ЗЕЛС во работните групи кои работат на донесување на закони и подзаконски акти, чија содржина се однесува на локалната власт.

Раководителот на одделение за обука при МИОА, Александра Гичевска, ја објасни идејата за концептот „Нема погрешна врата", кој се базира на ефикасно и одговорно однесување на службеникот и кој соодветствува со етичкиот кодекс на државните службеници каде љубезноста, одговорноста и ефикасноста се важни правила кои треба да се почитуваат. Идејата е граѓанинот да биде адекватно услужен, или упатен на соодветно место од страна на еден службеник во една институција, колку што е тоа максимално возможно. Беше истакнато дека насоки за реализација на овој концепт се дадени во брошурата која е ставена на сајтот на МИОА и која ЗЕЛС ќе ја испрати до општините, по електронски пат.

На оваа средба беше договорено да се организира советување за Законот за прибирање и размена на информации, во согласност со расположливите капацитети и време на одговорните во МИОА. Законот предвидува високи казни за локалната власт, поради што општинските секретари сакаат што поскоро да расчистат одредени дилеми поврзани со понудените законски решенија.

ashtu dhe të sigurimit të shërbimeve më efikase për qytetarët. Jahija para të pranishmëve i prezantoi projektet aktuale të Ministrisë, mes cilave edhe "Nuka ka derë të gabuar", ku e potencoi mundësinë për komente, që në fazën e përpilimit nëpërmjet shfrytëzimit të instrumenteve ENER (Rregjstri unik kombëtar elektronik) dhe RIA, në të cilat institucionet kanë mundësi të regjistrohen dhe në këto ueb faqe të bazuara t'i shqyrtojnë dokumentet e vendosura, të japin komente dhe propozime që në fazën e përpilimit të projekteve dhe ligjeve.

Sekretarët e komunave e potencuan nevojën për sigurimin e afatit kohor të arsyeshëm për shprehjen e mendimeve dhe komenteve nga autoritetet lokale, pas propozim-vendimeve ligjore të reja ose të tjera, gjë për të cilën deri tani propozuesit nuk kushtonin shumë vëmendje. Drejtoresha e BNJVL-së prezantoi praktikën e deritanishme për dërgimin e propozim-ligjeve nga ana e BNJVL-së deri te komunat, në rrugë elektronike, kurse përgjigjet e fituara përmblidhen dhe dërgohen deri te propozuesi. U përmend se BNJVL-ja e shfrytëzon mundësinë për lobim nëpërmjet Komisionit për vetëqeverisje lokale, në kuadër të Kuvendit dhe si rrjedhojë të pranishmit u njoftuan se këto ditë BNJVL-ja dërgoi letër deri te Kryeministri i Republikës së Maqedonisë me qëllim që të mundësohet përfshirja më e madhe e përfaqësuesve të BNJVL-së në grupet punuese që punojnë në sjelljen e Ligjeve dhe Akteve nënligjore, përmbajtja e të cilave i referohet pushtetit lokal.

Udhëheqësja e Departamentit të trajnimeve pranë MSHIA-s, Aleksandra Giçefska e shpjegoi idenë për konceptin "Nuk ka derë të gabuar", i cili bazohet mbi sjelljen efikase dhe të përgjegjshme të nëpunësit dhe e cila përputhet me Kodin etik të nëpunësve shtetërorë, në të cilin mirëdashja, përgjegjësia dhe efikasiteti janë rregullat kryesore që duhet të respektohen. Ideja është që mundësisht në mënyrë maksimale qytetari të shërbehet posaçërisht ose të drejtohet në vendin e duhur nga ana e nëpunësit shtetëror të një institucioni. U theksua se janë dhënë udhëzime për realizimin e këtij koncepti nëpërmjet broshurës së vendosur në faqen e MSHIA-s dhe të njejtën BNJVL-ja do t'ia dërgojë komunave në rrugë elektronike.

Në këtë takim u përcaktua që të organizohet këshillim për Ligjin për mbledhjen dhe shkëmbimin e informacioneve, në pajtim me kapacitetet dhe kohën e disponueshme të personave kompetentë të MSHIA-s. Ligji parashikon gjoba të larta për pushtetin lokal për shkak se sekretarët komunalë dëshirojnë që sa më shpejtë të jetë e mundur të zgjidhin dilema të caktuara lidhur me vendimet ligjore të ofruara.

ЗТЦ ОРГАНИЗИРАШЕ ОБУКИ ЗА НОВИТЕ СОФТВЕРСКИ НАДОПОЛНУВАЊА ВО ПОСТАПКАТА ЗА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Од 1 јануари, 2014 година стапуваат во сила измените во Законот за градежното земјиште (Сл. весник на РМ бр. 137/2013 и 163/2013 година), каде е предвидено сите поднесоци за постапката да се доставуваат по електронски пат. Во овие измени е опфатена и постапките за отуѓување на градежно земјиште, по пат на непосредна спогодба, во која електронски ќе се доставуваат потребните документи, од страна на заинтересираните подносители. Во согласност со овие законски измени извршена е и соодветна интервенција и усогласување на софтверската апликација за електронски регистер и електронска аукција.

Со цел општините адекватно да ги применуваат софтверските измени, на 27 и на 30 декември, 2013 година, ЗЕЛС тренинг центарот организираше обуки за службениците од 42 општини, кои веќе ја презеле надлежноста да управуваат со градежното неизградено земјиште. На обуката беа разгледани правните аспекти на примената на Законот за изменување и дополнување на Законот за градежното земјиште и постапките за примена на софтверската апликација. Обуката ја проследија околу 250 службеници од општините кои имаат овластување за водење на постапка за отуѓување и давање под закуп на градежно неизградено земјиште сопственост на Република Македонија. Оваа обука е задолжителна, бидејќи според Законот за градежно земјиште отсуството од три задолжителни обуки претставува основ за одземање на овластувањето.

QTB-ja ORGANIZOI TRAJNIME PËR PLOTËSIMET E REJA SOFTUERIKE NË PROCEDURËN PËR TOKË NDËRTIMORE

Nga data 1 janar e vitit 2014 hyjnë në fuqi ndryshimet e Ligjit për tokë ndërtimore (Gazeta Zyrtate e RM-së, nr. 137/2013 dhe 163/2013), ku parashikohet që të gjitha parashtrimet për procedurën të dërgohen në rrugë elektronike. Në këto ndryshime është përfaqësuar edhe procedura për tjetërsimin e tokës ndërtimore, nëpërmjet kontratës së drejtpërdrejtë, në të cilën në mënyrë elektronike do të dërgohen dokumentet e duhura, nga ana e parashtruesve të interesuar. Në pajtim me këto ndryshime ligjore është zbatuar intervenim i posaçëm dhe aplikacion softuerik për regjistër elektronik dhe auksion elektronik.

Me qëllim që komunat t'i shfrytëzojnë në mënyrë adekuate ndryshimet softuerike, më datë 27 dhe 30 dhjetor të vitit 2013 , Qendra e Trajnimeve e BNJVL-së organizoi trajnime për nëpunësit e 42 komunave, të cilët tashmë e kanë marrë kompetencën të udhëheqin me tokën ndërtimore të pandërtuar. Në trajnim u shqyrtuan aspektet juridike të zbatimit të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për tokë ndërtimore dhe procedurave për shfrytëzimin e aplikacionit softuerik. Trajnim ndoqën rreth 250 nëpunës komunalë, të cilët kanë autorizim për udhëheqjen e procedurës për tjetërsim dhe dhënie me qira të tokës ndërtimore të pandërtuar në pronësi të Republikës së Maqedonisë. Ky trajnim ishte i detyruar sepse sipas Ligjit për tokë ndërtimore, mungesa në tre trajnime të detyrueshme përfaqëson bazë për heqjen e autorizimit.

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ЗЕЛС

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk , www.zels.org.mk

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË - BNJVL

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
rruga. Kopenhagenska 5, P.N. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk , www.zels.org.mk